VARHAISKASVATUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA ja ESIOPETUKSEN LUKUVUOSISUUNNITELMA 2026–2027

PÄIVÄKOTI TAIKATUULI

&

KASVUN KOHTAAMISPAIKKA / AVOIN PÄIVÄKOTI

Lapsimäärät 1.10.2026

Päiväkoti	Ryhmä	Yhteensä	Esioppilaat	Tytöt (EO 6v)
PÄIVÄKOTI TAIKATUULI	Tiitiäiset	12	0	
	Nuppuset	10 (5.11. = 12)	0	
	Maahiset	19	0	
	Hippuset	14	0	
	Haltiat	21	0	
	Taikurit	16	1 varh.EO	
	Velhot	15	3 varh.EO	
	Tietäjät	19	19	10
AVOIN PÄIVÄKOTI	Kultahiput	12	0	
	Yhteensä		**23**	**10**

Lapsiryhmien koon keskiarvo Taikatuulessa 1.10.2026

15,75

Lapsiryhmien minimi- ja maksimikoot

Minimikoko	12
Maksimikoko	21

Kuljetuksessa olevien oppilaiden lukumäärät

	Talvikuljetuksessa	Yhteensä
Linja-autokuljetuksessa		0
Taksikuljetuksessa		1
Yhteensä		1

1. Toimintakausi

Varhaiskasvatuksen toimintakausi	**1.8.2026 - 31.7.2027**
Esiopetuksen työaika ja Avoimen päiväkodin toimintakausi	**17.8.2026 – 31.5.2027**
Syysloma	vko 43 19.10. - 25.10.2026
Talviloma	vko 8 22.2. - 28.2.2027
Pääsiäinen	26. - 29.3.2027
Helatorstai	6.5.2027

Opetus yhteensä (väh. 700 h/ lukuvuosi) lukuvuosi 2026–2027: 185 esiopetuspäivää, 740 tuntia

Avointa päiväkotitoimintaa järjestetään Kasvun kohtaamispaikassa keskiviikkoisin ja torstaisin klo 8.30-11.30. Loma-aikoina avoin päiväkoti on suljettu.

2. Henkilökunta 2026-2027

Ryhmä	Nimi	Ammattinimike
Tiitiäiset	Pursiainen Eveliina Lehtinen Karoliina Rajala Janet	Varhaiskasvatuksen opettaja Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Nuppuset	Leppänen Heidi Kohijoki Taina Anni-Elina Laaksonen	Varhaiskasvatuksen opettaja Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Maahiset	Backman Karoliina Kortelainen Laura Koivula Susanna	Varhaiskasvatuksen opettaja Varhaiskasvatuksen opettaja Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Hippuset	Grahn Laura Poussu Pinja Boman Hanna Pihlavisto Jaana/Menna Anne	Varhaiskasvatuksen opettaja Varhaiskasvatuksen opettaja Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Avustaja-lastenhoitaja
Taikurit	Forss Sari Parkkali Rosa-Maria Suominen Tiina Salminen Anne-Mari	Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Varhaiskasvatuksen opettaja Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Avustaja-lastenhoitaja
Haltiat	Uusiniitty-Suomi Tuija Wallenius Anniina Peltomäki Katariina	Varhaiskasvatuksen opettaja Varhaiskasvatuksen opettaja Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Velhot	Harpantidi Athina Grönqvist Iina Saksa Minna Kortelainen Johanna	Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Varhaiskasvatuksen opettaja Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Avustaja-Lastenhoitaja
Tietäjät	Eerola Susanna Viljanen Tarja Uusi-Rantala Tanja Hatanpää Satu	Varhaiskasvatuksen opettaja Varhaiskasvatuksen opettaja Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Avustaja-Lastenhoitaja
Muu henkilökunta	Lehtovirta Eija Remes Saija Turja Sanna Niinikoski Kati Kuusiniemi Sari-Helena	Päiväkodin johtaja Ulvilan varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja Laaja-alainen varhaiskasvatuksen erityisopettaja Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja/varahenkilö Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja/varahenkilö
Avoin päiväkoti	Kivero Riia-Maria Ojala Liisa	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Taikatuulen aterioista ja siivouksesta huolehtii Ulvilan kaupungin ateria- ja puhtauspalvelut. Ruuan jakelupisteenä toimii Friitalan koulun keittiö.		

3. Työhyvinvointisuunnitelman toteuttaminen

Ulvila

Kehittämissuunnitelma 2026 **Työyksikkö: Friitalan varhaiskasvatus**

Vahvuus	Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuuhenkilöt	Aikataulu	Seuranta
Monipuolisen toiminnan järjestäminen ja hyväksi todettujen perinteiden ylläpitäminen	Näiden jatkuminen uudessa yhteisessä Friitalan päiväkodissa ja Kasvun kohtaamispaikassa	Yhteinen keskustelu, mallintaminen, kompromissien teko, sitoutuminen -> yhteinen ymmärrys	Kaikki YHDESSÄ!	Jatkuvasti	Pedagogiset palaverit ja henkilöstöpalaverit
Kehittämiskohde	**Tavoitteet**	**Toimenpiteet**	**Vastuuhenkilöt**	**Aikataulu**	**Seuranta**
Henkilöstön integraatio ja perehdytyksen kehittäminen yksiköiden yhdistyessä huomioidaan perehdytyksen eri tasot: *Varhaiskasvatus -> yksikkö -> tiimi *Opiskelijat ja lyhyet sijaisuudet *Konkareiden perehdytys uusiin toimintatapoihin, alustoihin ja järjestelmiin	**Yhdistää kolme yksikköä toiminnallisesti ja kulttuurisesti yhdeksi päiväkodiksi siten, että henkilöstön yhteistyö vahvistuu ja perehdytys on suunnitelmallista ja laadukasta.**	**Yhteisten arvojen, toimintatapojen ja vastuiden määrittely Tiimien muodostaminen ja tiimiytymisen tukeminen Yhtenäinen perehdytys Säännöllinen, avoin viestintä** Kysyä saa ja pitääkin... Autetaan toisiamme arjessa. Suunnittelupäivä kauden alussa.	**Päiväkodin johtaja Nimetty tsemppitiimi Perehdyttäjien nimeäminen eri tasoilla**	**Kevät 2026 ->** Jatkuen suunnitelmallisesti uudella **toimintakaudella 2026-2027**	**Perehdytyksen ja yhdistymisen vaikutusten seuranta ja arviointi** esim. henkilöstökyselyllä yhdistymisen jälkeen (tsemppiryhmä) ->tehdään tarvittavat korjaavat toimenpiteet

♡ Perehdytystä tehostetaan

Perehdytyspolku Ultrassa.
Alkuperehdytys Taikatuuleen tapahtuu oman tiimin ja yksikön muiden kollegoiden toimesta.
Päiväkodin johtajan “mitä kuuluu” –tapaamiset uusille työntekijöille loka-marraskuussa.
Siriuskeskusteluiden yhteydessä "mitä muuta kuuluu?"

♡Yhteistyötä lisätään ryhmien välillä

Pariryhmätyö
Taikatuulen yhteisöllisyyteen kannustavat pajaperjantait
Huomaa hyvä!

♡Voimavaroja ylläpidetään kiinnittämällä huomiota ajanhallintaan

Säännölliset tiimipalaverit -> fiilismittari
Tiimien kirjatut viikkosuunnitelmat -> selkeät tehtävät
Tasapuolisista tauoista huolehtiminen
Yhteisölliset tapahtumat
Huomaa hyvä! ... kehu, kannusta, peukuta ...

♡Palavereihin ja yhdessä valittuihin pedagogisiin ratkaisuihin sitoudutaan

Yksikköpalaverit viikoittain tai tarvittaessa / tiimiä edustaa 1hlö
Pedagogiset palaverit kuukausittain /opettajat (sak-aikaa)
Tiimipalaverit viikoittain /tiimijohtaja(t)
Opettajien SAK-ajat viikoittain-> huolellinen tiimipalaverin valmistelu

♡Vaikuttamismahdollisuuksia lisätään

Lyhyet palautekyselyt huoltajille esim. Webropol-kyselyinä
Oman mielipiteen ilmaisu palaveritilanteissa
Tehtävien ja vastuualueiden tasapuolinen jakaminen

♡ Arvostavaa, turvallista ja toiset huomioivaa toimintakulttuuria rakennetaan yhdessä

Työpaikan pelisääntöjen sopiminen ja niihin sitoutuminen
Kehityskeskustelut keväällä
Hyvän mielen kohtaamiset esim. kahvitauoilla – koko työyhteisöllä yhteinen taukotila

4. Koulutussuunnitelma

VARHAISKASVATUKSEN KOULUTUSSUUNNITELMA 2026 - 2027

KOULUTUKSEN NIMI	JÄRJESTÄJÄ	AJANKOHTA	PÄIVIEN MÄÄRÄ/ TUNNIT	OSALLISTUJAT	TOTEU TUNUT
KK+KM	Jyväskylän yo			Heli Peltoniemi	
Liiketoiminnan perust, merkonomi	VAAO			Jaana Pihlavisto	
KM	Itä-Suomen Yliopisto			Susanna Eerola	
Toimintaterapeutti	Turku AMK			Minna Saksa	
KK	Helsingin yo			Iina Grönqvist	
Lasten neurokirjon asiantuntija 20op				Anniina Wallenius	
Lapsen vasun laadinta	LVEO Sanna		2h	Varhaiskasvatuksen opettajat	x
Roihuset verkkokurssit	Kipinäkeskus			Koko henkilöstö	
LP-Booster	Ulvilan vaka	11.9.2026	1,5h	Anniina Wallenius	x
Oppimisen tuki esiopetuksessa - kohti uutta toimintakulttuuria!		24.9.2026 12.30-15.30	3h	Susanna Eerola	
IDiD-koulutukset	IDiD oy	Viikoittainen etäkoulutus		iDiD-näyttöjen päivittäjät	
LP-Neuvonpito			1pv		
Nepsymessut			3,5h		
Ohjaustilaisuuksia varhaiskasvatuslain velvoitteista ja toteuttamisesta	LVV	Loka-marraskuu		Suunnattu varhaisk. henkilöstölle	
Veo yhteistyötä ja yhteisopettajuutta rakentamassa	Osaava Satakunta	3.12. klo 12.30-15.30	3h	VEOt	
Pedagoginen turva Uhka- ja vaarakäytöksen ehkäisy ja hallinta	prima-edu®	ke 9.12.2026 klo 8.30-11.30	3h	Rosa-Maria Parkkali	
Yhteisopettaja-työskentely varhaiskasvatuksessa	Osaava Satakunta	ti 16.2.2027 kl12.30-15.30	3h	Esiopetuksen opettajia	
Lääkehoidon osaajana varhaiskasvatuksessa	Sataedu?			2 lastenhoitajaa	
LP-kouluttajakoulutus	Mieli ry	24.9.2026	1pv	Sanna Turja	
EA 1	Sataedu?	Koulutusmat. suoritetaan ennen koulutuspäivää			
LP-koulutus	Ulvilan vaka Pauliina ja Sanna			Athina Harpantidi	
Mahdollisesti muita Osaava Satakunta, LVV, OPH ym. tarjoamia ajankohtaisia koulutuksia.					

5. Arvoperusta

Meille tärkeää on, että lapsen on hyvä ja turvallista tulla päiväkotiin ja että hän saa kasvaa, kehittyä ja oppia yksilöllisen kasvurytminsä mukaan. Monipuolista toimintaa järjestämällä huomioidaan opetussuunnitelmien kaikki oppimiskokonaisuudet. Lapsen vahvuuksien kautta rohkaistaan, kannustetaan ja ohjataan lasta myös niillä osa-alueilla, joissa hänellä on vielä harjoiteltavaa.

Lapsuuden itseisarvo	♡jokainen lapsi huomioidaan päiväkotiin tullessa ja päiväkodista lähtiessä - syliin, viereen tai lähelle pääsee halutessaan ♡leikkiin varataan riittävästi aikaa - aikuinen on leikeissä mukana ♡lapsen mielipiteitä, ajatuksia ja ehdotuksia huomioidaan aamuhetkillä, ruokapöytäkeskusteluissa, tuumaustauoilla ja lastenpalavereissa ♡lapsella on mahdollisuus vaikuttaa ja valita ♡ryhmissä käytetään esine- ja kuvatukea sekä viittomia tarvittaessa ♡sitoudutaan joustavaan pienryhmätoimintaan ja porrastamiseen arjen tukikeinona ♡positiivista palautetta annetaan aina kun mahdollista: vihreä valo, peukku, hymy
Ihmisenä kasvaminen	♡opetellaan yhdessä ystävällistä kohtaamista, vuorottelua ja jakamista - kaveritaitoja ♡harjoitellaan työskentelemään yksin, parin kanssa ja eri kokoisissa ryhmissä ♡huomioidaan hyvät tavat kaikkialla ♡kannustetaan omatoimisuuteen ja kokeiluun – saa yrittää ja erehtyä ♡laaditaan ryhmään pelisäännöt - kiusaamisen ehkäisyyn panostetaan ♡toisten ihmisten kunnioittaminen – erilaisuuden hyväksyminen ♡Metsämörritoiminta ♡Huomaa hyvä!
Lapsen oikeudet	♡positiivinen palaute onnistumisesta ja yrittämisestä ♡lapsi saa tarvitsemaansa tukea ♡lapsen edun ensisijaisuus ♡lapsella on oikeus ihmetellä ääneen asioita; aikuisen tehtävä on selittää syitä ja seurauksia
Yhdenvertaisuus tasa-arvo ja moninaisuus. Perheiden monimuotoisuus	♡jokaisella lapsella on mahdollisuus ilmaista itseään haluamallaan tavalla ♡esteettömyyteen kiinnitetään huomiota oppimisympäristöissä: selvitellään ja suunnitellaan ajoissa, mitä on huomioitava lapsen retkiin ja tapahtumiin osallistumisessa ♡huoltajia kutsutaan päiväkotiin kertomaan omaan työhön, harrastukseen tai kulttuuriin liittyvistä asioista ♡tarjotaan huoltajille keinoja osallistua varhaiskasvatustoimintaan matalalla kynnyksellä: koteihin lähetettävät liikunta- ja pelikassit, kotoa pyydettävät valokuvat lemmikistä, perheestä yms., eteiskirjasto ♡jos perheestä ei osallistuta tarjottuun yhteistyöhön, henkilökunta ottaa lapsen mukaan, auttaa eteenpäin – yhtään lasta ei jätetä ulkopuolelle ♡mietitään nykyaikaisia keinoja, väyliä, toimintatapoja osallisuuden toteutumiseen
Terveellinen ja kestävä elämäntapa	♡opetetaan lapsia luontoa kunnioittavaan veden-, sähkön ja paperin käyttöön ♡huomioidaan lajittelu ja kierrätys ♡ruokaa harjoitellaan ottamaan sopiva määrä, minimoidaan hävikki ♡sovitaan yhteiset pelisäännöt lapsiryhmissä ja taataan lapsille turvalliset rajat ♡henkilökunnan pysyvyyteen kiinnitetään huomiota

Päiväkoti Taikatuulen esiopetusryhmä on Tietäjät. Toiminnan alkaessa tehdään esiopetuksessa aloittavien lasten huoltajille kysely esiopetuksen arvoista. Huoltajien valitsemat esiopetusvuoden tärkeimmät arvot esiopetusvuodelle 2026-2027:

♡ **Hyvät tavat ja toisten huomioiminen**
♡ **Oppimisen, tutkimisen ja oivalluksen ilo**
♡ **Avoin ja myönteinen ilmapiiri esiopetuksessa**

6. Varhaiskasvatus osana lapsen kasvun ja oppimisen polkua

Perhe hakee päiväkotipaikkaa päiväkoti Taikatuuleen sähköisellä hakemuksella. Ensimmäiset neuvottelut lapselle sopivasta paikasta käydään useimmiten puhelimitse päiväkodin johtajan kanssa. Uuden toimintakauden alussa on todennäköisintä saada lapsi haluamaansa päiväkotiin ja ryhmään; toimintakauden aikana uusia lapsia voidaan sijoittaa vapautuviin paikkoihin. Päiväkodin johtajan kanssa suunnitellaan ja sovitaan, onko lapsen varhaiskasvatuspaikka koko- vai osapäiväinen ja sisältyykö siihen säännöllisiä vapaapäiviä, jotka vaikuttavat mm. varhaiskasvatusmaksuihin.

Hyvä varhaiskasvatuksen alku muodostuu aloituskeskustelusta, tutustumiskäynneistä ja vanhemman mukana olemisesta lapsen uudessa ryhmässä. **Aloituskeskustelu** perheen ja henkilökunnan välillä käydään päiväkodilla tai perheen niin halutessa, lapsen kotona. Aloituskeskustelun lähtökohtana on antaa perheelle puheenvuoro ja luoda huoltajille turvallinen ilmapiiri luottamukselliseen keskusteluun omasta perheestä ja lapsesta. Aloituskeskustelussa perhe tutustuu lapsen tulevaan päiväkotiin ja sen henkilöstöön. Keskusteluissa saadaan tietoa lapsen arkeen liittyvistä asioista: miten lapsi syö, nukkuu, leikkii, tulee muiden lasten kanssa toimeen ja mitkä asiat ovat lapselle tärkeitä sekä mistä huoltajat iloitsevat lapsessaan tai onko perheellä jostakin huolta. Huoltajia voidaan myös pyytää kirjaamaan lapsen vahvuuksia, taitoja ja tottumuksia **“Kirje, tarina lapsesta”** -muotoon. **Suomi toisena kielenä (S2) ensitietolomake** täytetään aina, kun päiväkodissa aloittavan lapsen ensimmäinen kieli on jokin muu kuin suomi.

Tutustumiskäynneillä lapselle ja huoltajille tulevat tutuksi päiväkodin tilat ja käytänteet. Huoltajat saavat tietoa lapsen tarvitsemista varusteista ja muista käytännön järjestelyistä. Lapsen turvallista alkua helpottaa, kun tutustumiseen on käytetty tarvittava aika ensin yhdessä tutustuen ja sitten pikkuhiljaa yksin jääden. Ensimmäisellä tutustumiskäynnillä perhe saa kotiin täytettäväksi sopimuksen varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta, joka palautetaan päiväkotiin seuraavalla käyntikerralla.

Jokaiselle päiväkodissa olevalle lapselle laaditaan **lapsen varhaiskasvatussuunnitelma** ja esiopetusvuonna **lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma.** Suunnitelmat kirjataan Wilmaan, jonne huoltajat saavat avainkoodin lapsen aloittaessa päiväkodissa. Lapsen suunnitelmien lähtökohtana on aina lapsen etu ja tarpeet. Suunnitelmiin kirjataan tavoitteet pedagogiselle toiminnalle yhdessä huoltajien kanssa keskustellen; lapsi on mukana keskustelussa omien edellytystensä puitteissa. Tutustumisvaiheessa on tärkeää avoin dialogi ja pienimpienkin mietityttävien asioiden puheeksi ottaminen. Ennen suunnitelmien laatimista huoltajat saavat täytettäväkseen **liitteen lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan tai esiopetuksen oppimissuunnitelmaan.**

Huoltajille tarjotaan mahdollisuutta **Lapset puheeksi –keskustelu**un, jossa kartoitetaan lapsen arjen vahvuuksia ja haavoittuvuuksia lokikirjan avulla. Menetelmän avulla rakennetaan yhteistä ymmärrystä toimivasta arjesta eri elämäntilanteissa. Keskustelussa laaditaan toimintasuunnitelma ja sovitaan mitä vahvuuksia vaalitaan ja mitä haavoittuvuuksille tehdään - sitoudutaan sanoista tekoihin. Tarvittaessa edetään Lapset puheeksi –neuvonpitoon, johon kutsutaan muita toimijoita ja läheisiä avuksi.

Kun lapsi siirtyy päiväkodin sisällä ryhmästä toiseen, henkilökunta tutustuu yhdessä lapsen kanssa uusiin tiloihin, lapsiin ja aikuisiin järjestämällä tapaamisia, ryhmävierailuita ja leikkitreffejä. Toiseen päiväkotiin siirryttäessä lähettävä taho vastaa siirtopalaverin järjestämisestä.

Esiopetusvuoden aikana liitetään esiopetus ja lapsen tarvitsema täydentävä varhaiskasvatus yhdeksi kokonaisuudeksi niin, että lapsen päivästä muodostuu yhtenäinen kasvua ja oppimista tukeva jatkumo. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tavoitteena on rakentaa lapselle positiivinen ja turvallinen polku varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kouluun, tukien lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista.

Wilmaan kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetuksen oppimissuunnitelma. Koska Wilma on käytössä myös perusopetuksessa, säilyy lapsen kasvua tukevat asiakirjat samassa järjestelmässä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen ajan. Ulvilan varhaiskasvatuksessa on käytössä **Edlevo –**sovellus lasten hoitoaikojen varaamiseen. Huoltajien ilmoittamat hoitoajat ja poissaolot välittyvät varhaiskasvatusyksiköihin ajantasaisesti ja ovat henkilöstön oikea-aikaisen työvuorosuunnittelun sekä ruokahuollon kannalta välttämättömiä. Edlevo toimii myös viestintäkanavana huoltajien ja päiväkodin henkilökunnan välillä.

7. Laaja-alainen osaaminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

VARHAISKASVATUS	ESIOPETUS
Ajattelu ja oppiminen	
Taikatuulessa lasta kannustetaan luovaan ajatteluun, ihmettelyyn, kyselyyn ja asioiden pohtimiseen. Lapsen toiveita havainnoidaan mm. kuunnellen ja tarkkaillen ja toteutetaan tasapuolisesti mahdollisuuksien mukaan. **Tuumaustauot** ja **lastenkokoukset** ovat käytössä kaikissa lapsiryhmissä: lasten mielipiteitä, toiveita ja ajatuksia kirjataan; samalla opitaan demokraattista päätöksentekoa. Oppimisessa ja taitojen kehittämisessä käytetään mahdollisimman laajasti erilaisia menetelmiä. **Tunnekasvatus** ohjattuna tuokiona sekä arjessa kokopäiväpedagogiikkana auttaa lasta kokemaan ja käsittelemään omia tunteitaan *tunteita kokemalla *muita tarkkailemalla *tietoisesti tunteista keskustelemalla *tunnetaitomateriaaleihin tutustumalla. Taikatuulessa käytössä olevia menetelmiä ja materiaaleja: **Huomaa hyvä -pedagogiikka** **Sosiaaliset tarinat** **Kirjat**: Fanni, Miu, Molli, Piki ym. **Pöytäteatteri ja nukketeatteri** **Mieli ry:n tunne- ja kaverikortit** Ilmaisun monia muotoja kuten musiikkia, kuvallista, kehollista sekä käsityöllistä ilmaisua	Esiopetuksessa harjoitellaan lasten tunne- ja turvataitoja eri menetelmin esim. vuorovaikutusleikkien ja **tunnemittarin** avulla sekä *Ystävien eskari* –materiaalien harjoituksilla. Tunne- ja kaveritaitoja harjoitellaan ryhmässä koko vuoden ajan säännöllisesti. Lasten toiveita kuullaan arkisissa hetkissä ja toiveisiin ja tarpeisiin vastataan herkästi. Tietäjien esiopetusryhmässä järjestetään **lastenkokouksia,** joissa lapset esittävät toiveitaan ja tekevät ehdotuksia toimintaan. Esiopetuksen alkaessa kirjataan **“lapsen ajatuksia esiopetuksesta”** ja esiopetusvuoden aikana toteutetaan **Itsearviointia.** **“Mitä kuuluu?”**-kysely toteutetaan kaikille eskareille lokakuussa. Kyselyn tuloksia hyödynnetään esiopetusyksikkökohtaisessa opiskeluhuoltoryhmässä (**EKOR**). Esioppilaita ohjataan tekemään omia ratkaisuja ja itsenäisiä päätöksiä sekä ilmaisemaan rohkeasti mielipiteitään. Näin käsitys itsestä vahvistuu. Lasten osallisuutta vahvistetaan toteuttamalla toimintaa, joka pohjautuu osin lasten toiveisiin ja vahvuuksiin. Ajattelutaitoja, muistin ja mielikuvituksen kehittymistä harjoitellaan myös **säännöllisillä metsäretkillä**. Retkellä opitaan luonnosta kaikkien aistien kautta: tutkimalla, toimimalla, kuuntelemalla, katselemalla… Lasten

hyödynnetään ajattelun ja oppimisen menetelminä Yhteisiä lauluhetkiä järjestetään säännöllisesti pariryhmittäin, kerroksittain tai jopa koko päiväkodin kesken -> lauluhetkillä on käytössä kuvia ja /tai viittomia Henkilökunnan **kaulanauhat** (liikennevalot, toiminnan ohjaus kuvat) ja peukutus ovat aktiivisesti käytössä **Roihusten-materiaali** Säännölliset **metsä/luontoretket** (Metsämörri-toiminta)	toiveesta saattaa toteutua vaikkapa metsäteatteri tai pyöräretki. **Huomaa hyvä -pedagogiikka** ja **Roihuset -materiaali** on käytössä myös esiopetusryhmässä.
Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	
Taikatuulessa harjoitellaan **hyviä tapoja** ja toisten kunnioittamista sekä kannustamista yhdessä päivittäin mallioppimisen kautta. (Huomaa hyvä!) **Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta** vaalitaan kaikissa tilanteissa ja lapsiryhmissä tehdään inventaariota moninaisuutta tukevista tarvikkeista. **Katsomuskasvatuksessa** tutustutaan eri kulttuureihin, kieliin ja katsomuksiin lapsille sopivalla tavalla. Lapsiryhmissä kuulostellaan herkällä korvalla lasten kysymyksiä ja tartutaan rohkeasti pedagogisessa toiminnassa lasten ihmetyksiin laajentaen näin lapsen katsomuksellista horisonttia. Leikki, yhteinen työskentely, toiminta ja ruokailuhetket keskusteluineen tukevat lasten keskinäisen kunnioituksen ja ymmärryksen syntymistä myös itselle vierasta kohtaan. Vuorovaikutuksen ja ilmaisun kehittyminen on läsnä päiväkodin arjessa niin päivittäisten rutiinien kuin tavoitteellisesti suunniteltujen pedagogisten toimintojenkin muodossa. Päiväkodin lähellä oleviin paikallisiin kulttuurikohteisiin ja lähikuntien kulttuuritarjontaan tutustutaan mahdollisuuksien mukaan. Tärkeiksi koettuja yhteistyötapoja ja juhlaperinteitä vaalitaan.	Lasten positiivisten vuorovaikutus- ja kaveritaitojen vahvistamiseen ja kehittymiseen panostetaan mm. Vahvuusvariksen avulla. Arjessa vaalitaan hyviä tapoja: tervehditään, sanotaan kiitos, autetaan toinen toisiamme. Esiopetuksessa korostuu hyvä vuorovaikutus lasten sekä aikuisten välillä ja toisia auttava myönteinen ilmapiiri. **Yrittäjyyskasvatuksella** vahvistetaan lasten aloitteellisuutta, luovuutta, vastuullisuutta, yhteistyötaitoja ja ongelmanratkaisukykyä. Lapset suunnittelevat ja toteuttavat omia leikkiprojekteja, järjestävät pieniä tapahtumia yhdessä, harjoittelevat tehtäväjakoa esim. retkelle lähdettäessä ja toteuttavat Runebergin kahvilan kevätlukukaudella. Varhaiskasvatuksen yrityskummina toimii Artturi Kujakanto. **Kulttuuripolulla** tutustutaan mahdollisuuksien mukaan kotikaupungin kulttuuriin ja perinteisiin, esim. Friitalan nahkamuseon näyttelyyn ja Ulvilan keskiaikaiseen kirkkoon. Muita mahdollisia kulttuurikohteita ovat: Leineperin ruukki, Liikistön käräjäkivet ja Jalomäen umpipiha. Lapset hyödyntävät kulttuurikokemuksia leikeissään. Esim. kirjastokäynnit, satutuokiot, esitykset ja juhlat rikastuttavat lasten mielikuvitusleikkejä, roolileikkejä sekä yhteisiä projekteja. Kulttuuripolku tukee leikin kautta luovuutta, itseilmaisua ja kulttuurisen moninaisuuden arvostamista.
Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot	
Taikatuulen lapsiryhmissä huolehditaan siitä, että lapsi saa riittävästi terveellistä ravintoa ja liikuntaa, lepoa ja leikkirauhaa. Ratkaisuja ruokailutilanteiden rauhoittamiseen ja ruokaoppimiseen etsitään mm. Suomen Sydänliiton kehittämän Neuvokas perheen materiaalien avulla. **"Pysähdytään pöytään" -** materiaali kannustaa puhumaan ruokailosta,	Päivittäinen ulkoilu on tärkeä osa esiopetusta. Ulkoilussa yhdistyvät aikuisen ohjaama ja lasten omavalintainen toiminta. Ulkoilua parhaimmillaan ovat viikoittaiset metsäretket. Ulkotilat toimivat tärkeänä oppimisympäristönä esiopetuksessa. Ulkona lapsia kannustetaan liikkumaan ja tekemään havaintoja ympäristöstä. Henkilökunta liikkuu aktiivisesti lasten kanssa. Ulkoiluja porrastetaan niin, että pihalla on väljää ja tilaa

ruokarohkeudesta ja ruokaoppimisesta. Neljänä pöydänjalkana toimivat 1.Turvallinen oppimisympäristö 2.Sensitiivinen aikuinen 3.Lapsen osallisuus 4.Tutkiva ruokaoppiminen **Sapere-**ruokakasvatus (=viisaus alkaa maistamisesta) näkyy päivittäisissä ruokailutilanteissa aistien avulla tutkimisena, maisteluna, ruokakeskusteluina ja lasten osallisuutena. Tavoitteena on vahvistaa ruokailon, terveellisten elämäntapojen ja myönteisen ruokasuhteen kehittymistä. Ruokailutilanteissa ylläpidetään ruokarauhaa, käydään ruokapöytäkeskusteluja (aikuisen tärkeä rooli), opitaan hyviä ruokailutapoja (siisteys, hyvät tavat – kiitos, ole hyvä, saisinko) Yhteistyönä ateria- ja puhtauspalvelun kanssa on mahdollista toteuttaa esim. toiveruokaviikkoa tai tutustua satokauden kasviksiin. Onnistuneen ruokakasvatuksen seurauksena hyvät ruokakokemukset siirtyvät lasten mukana myös kotiin. Uudessa päiväkoti Taikatuulessa on varsin **tilava monitoimisali,** jonka käyttöönotto mahdollistaa **lasten monipuolisen liikkumisen** kaikkina vuoden aikoina. Sisätiloissa liikkumiseen kannustetaan myös luomalla pienryhmätiloihin pieniä "peuhunurkkauksia". Uuden päiväkodin aloittaessa syksyllä 2026, piha-alueina toimivat väliaikaiset pienet piha-alueet: "metsäpiha" ja "hiekkapiha", joissa liikkumisen mahdollisuudet ovat rajallisia. Lapsiryhmiä kannustetaankin liikkumaan metsään, lähiseudun leikkipuistoihin, pesäpallostadionille ja Friitalan koulun pihaan. Kävelyretkillä esim. kirjastoon lisätään lasten päivittäistä fyysistä aktiivisuutta ja harjoitellaan samalla liikennesääntöjä ja turvallista liikkumista liikenteessä. **Tarinatuokiolla on mahdollisuus rauhoittumiseen ja lepoon** kun aikuinen lukee ääneen tarinoita ja jatkokertomuksia. Lapsilla on mahdollisuus nukahtaa tai rauhoittua omiin ajatuksiin musiikkia kuunnellen. Tarinatuokiolle valitaan laadukasta, monipuolista lastenkirjallisuutta klassikoista uutuuksiin. **Siirtymien** spontaani ja suunniteltu **porrastaminen** tukee lapsen oman toiminnan ohjauksen kehitystä ja luo kiireettömyyden ilmapiiriä **Joustava pienryhmätoiminta** mahdollistaa leikkirauhan	liikunnallisille leikeille. Porrastaminen ja ennakointi toimii arjen tukikeinona mm. siirtymätilanteissa. Wc-käynneille ja pukeutumaan mennään pienissä ryhmissä, näin aikuisella on enemmän mahdollisuuksia ohjata ja auttaa. Ruokailutilanteet ovat tärkeitä vuorovaikutustilanteita, joissa näkyy ruuan arvostaminen ja ruokarauhan luominen yhdessä. Lapset ottavat itse ruokaa ja harjoittelevat samalla sopivan määrän ottamista ja lautasen kuljettamista. Tavoitteena on edistää myönteistä suhtautumista ruokaan ja syömiseen sekä tukea lasten omatoimisuutta. Ruokailutilanteissa eskarit harjoittelevat omatoimisuutta ja vastuullisuutta huolehtimalla oman ruokapaikkansa siisteydestä, palauttamalla astiat niille varattuun paikkaan sekä siistimällä paikkansa aterian jälkeen. Aikuiset sijoittuvat eri pöytiin lasten seuraksi ja ylläpitävät rauhallista ja mukavaa ruokapöytäkeskustelua. Oppaana ruokailuun liittyen käytetään ”Terveyttä ja iloa ruuasta” -kirjaa. Ruokailutilanteissa harjoitellaan hyviä käytöstapoja ja toinen toistemme kunnioittamista. Lapset opettelevat itsenäistä toimimista pukemis-ruokailu- ja siirtymätilanteissa ja oppivat samalla ottamaan vastuun omista tavaroistaan ja ylläpitämään viihtyisää ympäristöä yhdessä ryhmän muiden lasten kanssa. AUTA MINUA TEKEMÄÄN ITSE!

Leikinvalintakuvien käyttöä kehitetään kaikissa ryhmissä. AUTA MINUA TEKEMÄÄN ITSE!	
Monilukutaito ja tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen	**Monilukutaito**
Erilaisia tekstejä, kuvia ja materiaaleja käytetään lapsiryhmissä monipuolisesti: matemaattiset muodot, sadut, erilaiset välineet, symbolit, kuvatuki jne. Lasten kanssa nimetään asioita ja esineitä sekä opetellaan erilaisia käsitteitä. Aikuinen toimii mallina. Lasten kanssa tutustutaan erilaisiin tieto- ja viestintäteknologisiin välineisiin, sovelluksiin ja peleihin ikätaso huomioiden. Lapsiryhmissä on käytössä tabletteja ja tietokoneita, älytaulu sekä materiaalia koodauksen opetteluun. Lasten kanssa tutkitaan erilaisia sovelluksia ja niiden toimintoja, etsitään tietoa ja otetaan kuvia. S2 materiaali, Moomin language, on käytettävissä tarvittaessa. Digitaalista dokumentointia hyödynnetään leikeissä, tutkimisessa, liikkumisessa sekä taiteellisessa kokemisessa ja tuottamisessa, esim. metsäretkillä. Ryhmissä ohjataan lapsia tieto- ja viestintäteknologian monipuoliseen ja turvalliseen käyttöön. Perinteinen media koetaan edelleen tärkeäksi päiväkodissa. Lapsille luetaan ahkerasti kirjoja: kuvakirjoja, satukirjoja, runoja ja loruja. Myös perheitä kannustetaan lukemaan lapselle päivittäin. Järjestetään lukutempauksia perheiden osallistamiseksi esimerkiksi lukupuu, joka kasvaa luettujen kirjojen mukaan. Järjestetään lempikirja-viikkoja jolloin lapset tuovat kotoa kirjoja, joihin tutustutaan ryhmässä yhteisillä lukuhetkillä. Eteiskirjasto, yhteistyönä Ulvilan kaupunginkirjaston kanssa, on kaikilla ryhmillä käytössä.	Esiopetuksen oppimisympäristöissä huomioidaan monilukutaidon eri osa-alueet. Sanoja, tekstejä, numeromerkkejä ja toimintaa ohjaavia kuvia on esillä ja materiaalia on lasten saatavilla. Lasten kanssa tutkitaan erilaisia tekstejä ja heille luetaan satuja ja tarinoita. Ryhmässä "kasvaa" satupuu, johon luetut sadut kirjataan. Lasten kielitietoisuutta ja kiinnostusta lukemaan oppimiseen tuetaan. Lasten kanssa opetellaan myös medialukutaidon alkeita: lapset saavat kuvata ja kirjoittaa tietokoneella ja etsiä tietoa, kuten kuvia Ipadilta. Tietäjien ryhmässä käytetään aktiivisesti myös *Ystävien eskari* –digimateriaaleja. Lasta ohjataan keskustelemaan, päättelemään ja ymmärtämään kuulemaansa ja näkemäänsä kertomusten, vuorovaikutuksellisten keskustelujen ja sadutuksen muodossa. Lasten kanssa tutkitaan saatuja ääni- ja videoviestejä. Eteiskirjastoa käytetään ahkerasti.
	Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
	Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään opetuksessa käyttämällä tietokonetta, iPadeja, sähköisiä opetuspelejä ja mediakasvatusta. Myös tietoa haetaan digitaalisilla välineillä. Lasten kanssa opetellaan iPadin peruskäyttöä: avaaminen, sammuttaminen, sovellusten etsintä, laitteista huolehtiminen ja laitteen monipuolinen hyödyntäminen. Valokuvaus oppimismenetelmänä toteutuu esim. kuvaamalla lähiympäristön liikennemerkkejä. Metsäretkillä hyödynnetään valokuvan avulla dokumentointia. Tutustutaan ohjelmointiin leikillisten ja pelillisten harjoitusten, Beebottien ja Cubeton avulla. Tutustutaan erilaisiin toimintaohjeisiin sekä kokeillaan leikillisesti toimintaohjeiden noudattamista ja antamista. Pohditaan, jäsennetään ja tutkitaan arjen ilmiöitä ja ongelmia yhdessä. Oppimissovellukset tukevat lapsen oppimista, esim. **Ekapeli ja Mollan ABC, Ystävien eskarin digimateriaalit.** Ipadit toimivat myös kielen oppimisen välineinä (Moomin language). Tietokoneella tutustutaan näppäimistöön, kirjoitetaan sanoja tai pieniä lauseita Wordilla

	lapsen taitotason mukaan. Hyödynnetään älytaulua interaktiivisen oppimisen tukena. Lapset osaavat pyytää aikuista etsimään tietoa netistä, tämä tarjoaa hyvän mahdollisuuden käsitellä tiedon todenperäisyyttä.
Osallistuminen ja vaikuttaminen	
Lapsilähtöisyys on aidosti läsnä Taikatuulen toiminnassa: lasta kuullaan ja hänen esittämiä toiveita ja ajatuksia tehdään näkyväksi, näin lapsi saa vahvistusta omille vaikutusmahdollisuuksilleen. Osallisuus ja ideointi ei ole rajattu vain sitä varta vasten suunniteltuihin tuokioihin; **havaintoja ja kuulemista tapahtuu kaiken toiminnan ohessa** ja arvokasta tietoa toiminnan kehittämiseen kerätään jatkuvasti arjessa. Esimerkiksi **lastenkokoukset, tuumaustauot ja vasun liitteet**. Toiminnan suunnittelu on joustavaa ja toimintaa muokataan jatkuvasti lasten ideoiden ja tavoitteiden pohjalta. Esim. **toiveiden puu**, johon lapset saavat esittää toiveita. Lapsen itsetunnon tukeminen näkyy lasta arvostavassa vuorovaikutuksessa sekä lapsen osallisuuden ja kuulemisen mahdollistamisessa. Osallisuus näkyy myös leikin ympäristössä tuomalla lasten toiveet näkyville. Leikin ympäristöä rikastetaan lasten ideoista, mielenkiinnon kohteista ja tarpeista. Ryhmissä käytetään **kuvatukea.** Lasten **syntymäpäivien viettoon päiväkodissa** tuodaan uutta näkökulmaa ottamalla suunnitteluun mukaan lapsi ja huoltajat. Perheitä kannustetaan osallistumaan ryhmän vuosikellon laatimiseen (omat ideat, toiveet) Palautetta lapsiryhmien toiminnasta kerätään esim. kasvokkain kohdatessa, matalan kynnyksen palautelaatikoilla ja sähköisillä kyselyillä, kuten Webropol.	Lapset saavat vaikuttaa esiopetuksen toiminnan sisältöön tulemalla kuulluksi mm. **lastenkokouksissa.** Lapsia havainnoidaan, heidän kanssaan keskustellaan ja heidän toiveitaan ja mielipiteitään arvostetaan. **Lasten kanssa laaditaan ryhmään yhteiset pelisäännöt,** joihin kaikki sitoutuvat. **Lapsen syntymäpäiväjuhlia** vietetään päiväkodeissa erilaisin menoin, mutta oleellista kaikissa ryhmissä on lapsen ja perheen osallisuus. **Esiopetuksen arvokeskustelua** käydään huoltajien kanssa vanhempainilloissa ja **eskarikahviloissa.** Yhteistyömuodoiksi perheiden kanssa eskarikahvilan, vanhempainiltojen, EKORin ja kahdenkeskisten keskusteluiden lisäksi voidaan valita esim. *isänpäivärata isänpäivän kynnyksellä ja/tai äidin muistaminen äitienpäivänä *joulunavaus ja/tai joulujuhla *kevätjuhla *yrittäjyyskasvatus.

8. Varhaiskasvatuksen pedagoginen toiminta ja esiopetuksen oppimiskokonaisuudet

VARHAISKASVATUS	ESIOPETUS
Ilmaisun monet muodot	
Kuvallista, musiikillista, käsityöllistä, sanallista ja kehollista ilmaisua käytetään päiväkodeissa monipuolisesti. ***Kuvallinen ilmaisu*** toteutuu arjessa päivittäin mm. askartelun, saksikoulun, muovailun ja maalauksen muodossa.	Esiopetuksessa lapsia rohkaistaan käyttämään ilmaisun eri muotoja päivittäin. ***Musiikillinen*** toiminta on monipuolista ja moniaistista: rytmiikka, kuuntelu, laulu, tanssi, liike, soitto ja oman musiikin luominen. Parhaimmillaan musiikki aktivoi koko kehoa ja kaikkia aisteja,

Musiikissa hyödynnetään mm.”Kielinupun” lauluja viittomineen ja kuvineen, eri rytmi- ja kehonsoittimia, laulupiirtämistä, aistimusiikkia, rentoutustuokioita ja soitinsatuja. ***Kehollista ja sanallista ilmaisua*** tarjotaan monipuolisessa ja säännöllisesti muuttuvassa leikkiympäristössä esim. draaman eri muotoja hyväksi käyttäen (näytelmät, pöytäteatteri). Leikin ympäristön rakentaminen tukee myös kehollista ja sanallista ilmaisua (roolileikit: lääkäri-, parturi-, kotileikki) ***Käsityöllinen toiminta*** kuten muovailu, rakentelu, ompelu ja nikkarointi auttavat suunnittelutaidon ja luovan ongelmanratkaisutaidon kehittymistä. Lasten kanssa tutustutaan erilaisiin materiaaleihin, rakenteisiin ja tekniikoihin. Käsillä tekemisellä tarjotaan lapsille kokemisen ja oivaltamisen iloa ja nautintoa omasta työstä.	havainnoimalla opitaan musiikin peruskäsitteitä. Musiikki alkaa hiljaisuudesta…. ***Kuvataiteellisessa ilmaisussa*** tuetaan lapsen omaa suunnittelua ja luovuutta. Kuvia tarkastellaan yhdessä ja lapsia rohkaistaan tulkitsemaan kuvia. Lasten kanssa havainnoidaan itse tuotettujen kuvien lisäksi taideteoksia, median kuvia, esineiden muotoilua ja rakennetun ja luonnon ympäristön kohteita. Kuvia tarkasteltaessa kiinnitetään huomiota väreihin, muotoihin, materiaaleihin, tekijään, esitysyhteyteen ja kuvien herättämiin tunteisiin. Kokeillaan yhdessä värilaboratoriota, luontotaidetta, muovailua ja maalausta eri muodoissaan…, tutustutaan taidenäyttelyyn. Lapsia innostetaan ***käsitöiden tekemiseen*** kokeilemalla sekä kovien (kivi, puu, metalli) että pehmeiden (villa, kangas) materiaalien käyttöä; käsitöissä käytetään myös luonnonmateriaalia ja kierrätysmateriaalia. Yhdessä opetellaan erilaisia tekniikoita ja perustaitoja. Lapset suunnittelevat ja valmistavat opettajan ohjauksessa myös pitempikestoisia käsityöprosesseja. Lapsia rohkaistaan ***suulliseen ja keholliseen ilmaisuun*** monipuolisten harjoitusten ja leikin avulla. Lorut ja runot, itse tehdyt runot, sadut ja kertomukset, näytelmät ja kirjallisuus, naamiaiset ja satuhahmot. Ilmaisumuotoina voidaan käyttää draamaa, sanataidetta, tanssia ja vaikkapa sirkusta. Myös aikuiset heittäytyvät sadun maailmaan ja esittävät pieniä näytelmiä lapsille esim. metsäteatterissa.
Kielten rikas maailma	
Lasten kielellistä kehitystä tuetaan lukemalla lapsille kirjoja päivittäin. **Ääneen lukemista painotetaan äänisatujen sijaan.** Kirjoja on lukunurkkauksissa tarjolla myös omatoimiseen tutustumiseen. Kielen kehitystä tuetaan loruttelemalla esim. ruokailussa, ulos pukiessa tai sääkarttaa tutkittaessa. Käytössä on myös lorupusseja, satuhierontaa, sadutusta, laulupiirtämistä, säännöllisiä kirjastoretkiä, satuviikkoja jne. Lasten kanssa järjestetään säännöllisesti mahdollisuuksia jutella pienryhmissä tai kahdestaan aikuisen kanssa, jolloin lapsi saa olla äänessä ja aikuinen on läsnä aktiivisena kuuntelijana. Kielenkehityksen tukena käytetään toiminnan-ohjauskuvia sekä tukiviittomia. Materiaaleina käytössä ovat esim. Roihuset, Suupoppia, Pedasalkku ja erilaiset suujumppalaulut ja -leikit. Eri kieliin tutustutaan katsomuskasvatuksen yhteydessä. Sanoittamista, laulua ja loruttelua	Esiopetuksen tavoitteena on lapsen kielellisen uteliaisuuden ja kielellisen tietoisuuden herättäminen ja ylläpitäminen. Lasten kanssa tutustutaan kirjaimiin ja ääntеisiin ja samalla vahvistetaan lapsen kirjain-äännevastaavuutta. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan lapsen oma äidinkieli, jos se on eri kuin suomi. Esiopetuksessa käytetään *Ystävien eskari* -materiaalia sekä monipuolisesti muuta pedagogista materiaalia ja toiminnallisia harjoituksia. Innokkaimmat harjoittelevat kirjaimia ja alkuääntеitä myös eskarivihkoihin. Omiin “kasvunkansioihin” kootaan erilaisia tehtäviä kaikilta oppimisen alueilta. Lapsen yksilöllinen tukeminen ja huomiointi toteutuu aikuisten läsnäolon, ohjauksen ja pienryhmätoiminnan avulla. Esiopetuksessa käytetään toiminnanohjauskuvia tukemaan toimintaa ja sen sujuvuutta. Lukuharrastukseen lapsia houkutellaan kirjastoretkillä ja eteiskirjastolla. Kirjaston järjestämiin satu- ja teatterituokioihin osallistutaan mielellään.

otetaan mukaan kaikkiin siirtymiin. Leikissä aikuinen on läsnä rikastamassa, sanoittamassa, ohjaamassa sekä vahvistamassa lapsen itsetuntoa ja minäkuvaa. Pienimpien ryhmissä wc-tilanteita rauhoitetaan yhteisellä höpöttelyllä, loruilulla ja kirjojen tutkiskelulla (pottaharjoittelut).	
Minä ja meidän yhteisömme	
Lapsiryhmissä lasten omaa ajattelua tuetaan järjestämällä ”**tuumaustaukoja”** ja **lasten kokouksia.** Tasavertaisuus ja sujuva vuorovaikutus koetaan tärkeäksi. Jokaiselle lapselle pyritään löytämään hänelle ominainen tapa ilmaista itseään ja mielipiteitään, tämä tukee osallisuuden kokemusta ja ryhmäytymistä. Kuvatuki auttaa lasta ilmaisussa. Kun päivän kuulumisia vaihdetaan lapsen hakutilanteessa, otetaan **lapsi mukaan keskusteluun pyytämällä lasta itse kertomaan omasta päivästään.** Mikäli lapsen taidot eivät vielä riitä kerrontaan, aikuinen auttaa sanallistamisessa. Lapsen tulee kokea olevansa hyvä ja tärkeä juuri sellaisena kuin hän on. Aikuinen tarjoaa turvallisen kasvualustan, jossa lapsen hyvät ominaisuudet tulevat huomatuksi. Lasten aloitteisiin ja ihmetyksiin vastataan asioita yhdessä tutkimalla ja pohtimalla. Arkipulmiin puututaan **ratkaisukeskeisesti**. Päiväkodin arvojen mukaisesti **hyviä tapoja ja kaveritaitoja** harjoitellaan yhdessä päivittäin. Taikatuulessa on käytössä erilaisia tunnemateriaaleja, kuten Molli, Mieli ry:n materiaalit ja Kimochis. Lasten kanssa keskustellaan siitä, millainen on hyvä kaveri ja mahdollisesti tehdään **yhteisiä sopimuksia hyvästä kaveruudesta.** **Päiväkodeissa sitoudutaan toteuttamaan positiivista pedagogiikkaa –** aikuinen saa istahtaa lasten joukkoon lattialle, ottaa syliin ja kuunnella. Ymmärtäminen ja välittäminen kasvaa positiiviseksi voimistuvaksi kehäksi, kun läheisyys vahvistuu. Toiminnassa panostetaan lämpimiin ihmissuhteisiin, lasten osallisuuteen ja onnistumisen hetkiin. **Hyvän huomaamista bongaillaan vahvuus variksen avulla.** Päiväkodissa on käytössä “**Katsomusten aarrelaatikko”**, jonka avulla tutustutaan eri kulttuureihin ja katsomuksiin esim. juhlapyhien aikaan. Ryhmissä tutustutaan erityisesti oman ryhmän lasten ja perheiden katsomuksiin ja uskontoihin.	**HISTORIA ja PERINNE** Esioppilaiden kanssa huomioidaan kalenterivuoden juhlapäiviä ja järjestetään yhteisiä tapahtumia, esim. Suomen luonnon päivä, Pyhäinpäivä ja Isänpäivä, Itsenäisyyspäivä, Adventin ja joulun aika, Nuutinpäivä, Runebergin päivä ja Laskiainen, Pääsiäisen aika ja Vappu. Ulvilalla on rikas, historiallinen tausta yhtenä Suomen vanhimmista kaupungeista. Kaupungin historiaan tutustutaan **Kulttuuripolun** mukaisesti mm. Kirjastopalveluita käyttäen. Lisäksi jokavuotisena kohteena on **Ulvilan keskiaikaiseen kirkkoon** tutustuminen esiopetusvuoden keväällä ja uudempana kohteena Hilma Hiiren seikkailu **Friitalan nahkamuseossa.** **YHTEISKUNTA, MEDIA ja LAPSEN OIKEUDET** Esiopetuksessa herätellään lasten kiinnostusta yhteiskunnallisiin asioihin mm. tutustumalla tärkeimpiin uutiskanaviin ja tarttumalla lapsilta nouseviin yhteiskunnallisiin teemoihin. Samalla opetetaan medialukutaitoa ja kokeillaan median tuottamista leikinomaisesti. Mediatarjonnan sisältöä ja totuudenmukaisuutta pohditaan yhdessä. **Lastenkokouksessa** laaditaan **yhteiset pelisäännöt** omalle ryhmälle; samalla opitaan ymmärtämään, että yhteisön säännöt ovat ihmisten luomia sopimuksia. Lastenkokouksissa opitaan mielipiteen ilmaisua, mielipiteen perustelua ja erilaisen mielipiteen kunnioittamista sekä demokraattista päätöksentekoa mm. äänestämisen kautta. Esioppilaista valitaan edustajia myös isompiin palavereihin, kuten **”EKOR”**, esiopetusyksikkökohtainen opiskeluhuoltoryhmä. Lasten kanssa tutustutaan YK:n lasten oikeuksiin. **EETTINEN KASVATUS** Lapsia ohjataan käyttäytymään toisiaan kohtaan ystävällisesti ja ristiriitatilanteita ratkotaan yhdessä; samalla opitaan erottamaan oikea ja väärä. Kiusaamista ei hyväksytä missään muodossa. Päiväkodissamme on käytössä yhteinen **Kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma**. **Huomaa hyvä - positiivinen pedagogiikka** ohjaa toimintaa sekä lasten välisessä, lasten ja aikuisten välisessä, että aikuisten välisessä vuorovaikutuksessa. Huoltajia kutsutaan yhteistyöhön esiopetusryhmän kanssa mm. esittelemään omaa ammattia,

	harrastusta, kulttuuritaustaa tai kieltä. Näin lasten ymmärrys erilaisia taustoja ja valintoja kohtaan laajenee. **KATSOMUSKASVATUS** Erilaisiin katsomuksiin ja uskontoihin tutustutaan ”**Katsomusten aarrelaatikon**” avulla. Lasten kanssa keskustellaan, millaisia perheitä omassa päiväkodissa on ja minkälaisia erilaisia tapoja ja eettisiä valintoja perheissä voi olla. Kun uusi lapsi tulee ryhmään tai erilaisesta taustasta oleva lapsi on ryhmässä, otetaan kaikki lapset osalliseksi “kotoutusprosessiin”. Annetaan tilaa ryhmän lasten ihmettelylle sekä vastataan lapsilta nouseviin kysymyksiin. Lapsilla on mahdollisuus osallistua Ulvilan seurakunnan järjestämiin vierailuihin ja tapahtumiin muutaman kerran vuodessa; vaihtoehtoista toimintaa järjestetään. Esioppilaan pohtivat omaa esiopetusvuottaan mm. ”Mitä kuuluu”-kyselyssä syksyllä ja Eskareiden itsearvioinnissa keväällä.
Tutkin ja toimin ympäristössäni	
Lapsen oppiminen ja oppimaan ohjaaminen toteutuu päivittäisissä rutiineissa ja erilaisissa arjen tilanteissa - arkipedagogiikassa. Lasta kannustetaan toimimaan itse ja opettelemaan uusia taitoja siirtymis-, pukeutumis- ja ruokailutilanteissa. Aikuinen on läsnä ohjaten ja auttaen tarvittaessa lapsen yksilölliset tarpeet huomioiden. Yhdessä lasten kanssa opetellaan siivoamaan omat leikit, sekä huolehtimaan omasta hygieniasta mm. wc-käyntien yhteydessä. Matemaattista ajattelua tuetaan arjessa pitämällä sekä lasten että aikuisten silmillä ”laskulaseja”: ympäristöön sijoitetaan laskemiseen ja jaotteluun houkuttelevia virikkeitä. Leikin lomassa tutustutaan ja opetellaan muotoja, harjoitellaan lukukäsitteiden tunnistamista, vertailua ja yksi-yhteen vastaavuutta. Päiväkodissa sovitaan tapoja tuoda kestävää kehitystä osaksi päiväkodin toimintaa ja arkea. Ryhmät retkeilevät paljon lähiympäristöissä ja lapsille opetetaan luontoa arvostavaa asennetta sekä vastuullisuutta omista teoista ja valinnoista. Ympäröivän maailman ilmiöitä tutkitaan ja tutustutaan lasten aloitteiden ja ihmettelyn kautta, yhdessä tietoa etsien. **Metsämörritoimintaa** toteutetaan ryhmissä, joissa on koulutettuja metsämörriohjaajia.	**MATEMATIIKKA** Esiopetuksen matematiikkaa on kaikkialla! Pienten lasten matemaattiset taidot kehittyvät arjessa, leikeissä ja toiminnassa – opettaja tunnistaa ja tukee matemaattista ajattelua arjessa. Laskulasit päässä bongataan tilanteita, jossa jotakin luokitellaan tai järjestetään jollain perusteella, vertaillaan tai päätellään ja perustellaan, tunnistetaan lukumäärä, suunta, sijainti tai koko tai säännönmukaisuus tai sarja, huomataan kun jotakin vähenee/lisääntyy --- kasvaa/pienenee. Lasten tekemistä huomioista innostutaan ja riemastutaan. **YMPÄRISTÖ- ja TEKNOLOGIAKASVATUS** Lapsia opetetaan kunnioittamaan ja suojelemaan luontoa ja elinikäisen luontosuhteen syntymistä vaalitaan lähimetsissä ja lähiympäristössä. Elämyksellinen, kokemuksellinen, tutkiva ja kokeileva toiminta painottuu, samalla opitaan liikkumaan monipuolisessa ympäristössä ja seuraamaan vuodenaikojen vaihtelua. Kestävään elämäntapaan ohjataan kierrättämällä ja lajittelemalla materiaaleja päiväkodissa ja järjestämällä lähiympäristön siivoustalkoita. Perheitä kutsutaan mukaan kierrätystempauksiin. Lähiympäristössä, metsässä ja luonnossa, harjoitellaan kaikkia taitoja matemaattisista ja kielellisistä valmiuksista musiikkiin ja liikuntaan. Luontokasvatuksen myötä lapset oppivat ryhmä- ja projektityötaitoja - lapset kokevat olevansa osa luontoa. Me-henkeä vahvistetaan pari-

	ja ryhmätöillä ja yhteisillä tempauksilla esim. Massin vaellus, luontoprojektit. Oppimisprosesseissa käytetään myös tieto- ja viestintäteknologiaa. Lapsia innostetaan rakentamaan ja keksimään omia teknologisia ratkaisuja ja perustelemaan niitä. Kierrätys- ja luonnonmateriaalia hyödynnetään luontoa kunnioittaen.
Kasvan, liikun ja kehityn	**Kasvan ja kehityn**
Lapsille tarjotaan monipuolisia **mahdollisuuksia liikkumiseen** sekä sisällä että ulkona. Sisätilojen leikkialueille rakennetaan yhdessä jumppaleikkipisteitä ja ulkona on helposti saatavilla monipuolisesti liikkumista tukevia välineitä. Lisäksi viikkosuunnitelmissa huomioidaan säännöllinen jumppa- ja retkipäivä - myös lapset suunnittelevat lastenkokouksissa liikuntahetkiä omalle ryhmälle. *Mahdollisuus säännölliseen jumppavuoroon Taikatuulen monitoimisalissa *Liikkumisen vuosikellon kuukausittain vaihtuvat teemat *Liikuttajat vinkkaavat liikkumista edistäviä asioita Lapsia kannustetaan **ruokakasvatuksen** tavoitteiden mukaisesti tutustumaan kaikkiin ruokiin ja uusiin makuihin. Ruokaan suhtaudutaan positiivisesti, ruokahetki on kiireetön ja ruokailussa opetellaan kauniita ruokatapoja kohteliaasti keskustellen. Maistamisen kulttuuri luodaan positiiviseksi tutustumalla ruokaan eri aistein. Aikuinen mallintaa lapsille ruokailua ja hyviä tapoja esimerkkiruokailulla. Xylitol-pastillit jaetaan lapsille lounaan jälkeen. **Lepohetkillä** korostetaan levon tärkeyttä. Lapsille luetaan satu ja lepohetkellä voidaan soittaa rauhoittavaa musiikkia. Lapsilla on mahdollisuus satuhetken ja pienen levähtämisen jälkeen siirtyä ns. pöytäpuuhiin, mikäli varsinainen päiväuni ei enää kuulu lapsen arkeen. Päätös päiväunien poisjäämisestä tehdään yhdessä lasta, huoltajia ja henkilökuntaa kuullen. Lasten kanssa opetellaan tunne- ja kaveritaitoja sekä turvataitoja mm. Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen **Tunne- ja turvataitoja lapsille** –materiaalin avulla. **HUOMAA HYVÄ** päivittäin! Satakunnan hyvinvointialueen terveydenhoitajat antavat influenssarokotteita päiväkotilapsille syksyllä 2026.	**HYVINVOIVA ESIOPPILAS** Esiopetuksessa luodaan pohja terveyttä ja hyvinvointia arvostavalle ja liikunnalliselle elämäntavalle. Eskarin aikana opitaan myös turvataitoja, omasta terveydestä huolehtimista sekä kestävään elämäntapaan kuuluvia ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumuksia. Lasten liikkuminen on jokapäiväistä, **liikunnan vuosikello** ja päiväkoteihin valitut **liikuttajat** muistuttavat erilaisista liikuntakokemuksista ja –lajeista. -viikoittaiset salivuorot Taikatuulessa -Porin Taitoluistelu ry:n tarjoamaan luistelukouluun osallistumista harkitaan -uimakoulut Kaskelotissa huhtikuussa 2027 -päivittäinen liikuntavälipala ulkona tai sisällä -digiliikunnan opas -viikoittaiset luonto- tai kävelyretket / Metsämörri, kirjasto, liikennekasvatus, tutustumiskohteet -sovittu liikuntatuokio viikoittain = esioppilaiden yhteiset liikunta/peli/oppimishetket erilaisin teemoin varhaiskasvatuksen liikunnan vuosikelloa hyödyntäen: tutustuminen/ ryhmäytyminen, liikenne- ja turvallisuus, pallon käsittely jne. -vaellukset, pyöräretket, olympialaiset tms. isommat liikuntatapahtumat toimintavuoden aikana. -paikallisten urheiluseurojen kanssa tehtävä yhteistyö. Ruokailutilanteista luodaan lasten kanssa viihtyisä ja mukava yhteinen hetki. Lapset oppivat annostelemaan itselleen sopivan määrän ruokaa, oppivat erilaisten ruokailuvälineiden käyttöä ja uusienkin makujen maistelua. Joka päivä ei ole lempiruokapäivä. Ruokapöydässä harjoitellaan hyviä pöytätapoja yhdessä ruokapöytäkeskusteluja käyden. Lapsia ohjataan huolehtimaan itsestään kiinnittämällä huomiota riittävään lepoon, vaatetukseen, ihmissuhteisiin ja puhtauteen. Satakunnan hyvinvointialueen terveydenhoitajat antavat influenssarokotteita esioppilaille syksyllä 2026. Ksylitolipastillit jaetaan lapsille kerran päivässä, lounaan jälkeen.
Leikki	

Leikki on lapsen paras oppimisympäristö, se on tärkeä osa lasten päivää ja arkipedagogiikkaa. Aikuinen mahdollistaa lapsille mielenkiintoiset ja houkuttelevat leikkiympäristöt, joita muokataan lasten esittämien toiveiden ja ideoiden pohjalta myös yhdessä. Yhdessä aikuisen kanssa harjoitellaan leikin vaihtuessa tai päättyessä tavaroiden palauttamista omille paikoilleen (aloitus-leikki-lopetus). Lapsiryhmissä on käytössä **leikinvalintatauluja;** leikinvalintatilanteessa aikuinen ohjaa leikkien jakautumista eri leikkialueille, jotta lapsille mahdollistuu leikkirauha. Päivittäin on valittavissa leikiksi myös aktiivisia liikuntaleikkejä sekä luovaa tekemistä piirtämisen, kädentaitojen ja askartelujen parissa. Käytössä on myös **teemaleikkipisteitä,** joissa leikin teema valikoituu lasten mielenkiinnon kohteiden mukaan (mm. torileikki, parturi) sekä erilaiset roolileikit. **Aikuiset ovat mukana leikissä havainnoiden, rikastaen ja tapahtumia sanoittaen**. Aikuinen johdattelee leikkiä tarvittaessa, opettaa leikkitaitoja sekä huomioi lasten yksilöllisiä tarpeita ja tavoitteita leikin kautta.	Leikissä lapsella on omaa arkitodellisuuttaan suuremmat mahdollisuudet päättää asioita ja kontrolloida tilanteita. Keskiössä on lapsen oma toimijuus, jonka myötä hän vaikuttaa aktiivisesti tapahtumien kulkuun. **Roolileikillä** on erityinen merkitys persoonallisuuden kehittymiselle esiopetusiässä. Leikissä luodaan seuraavan kehitysvaiheen perustaa, joten samalla kehittyvät kouluvalmiudet. **Peuhaaminen ja yhdessä tekeminen** tuottaa mielihyvää. Peuhatessa lapset harjoittelevat kiihtymistä ja rauhoittumista säädellysti esim. majaleikissä. **Sääntöleikeissä** harjoitellaan sisäisen säätelyn taitoja. Sääntöleikeissä tarvitaan paitsi kielellisten käsitteiden hallintaa ja sopimuksen tekemisen taitoja, myös toisten tarpeiden huomioimista omien mielihalujen rinnalla. Samalla harjoitellaan pettymyksen sietoa. Leikillinen liikkuminen kehittää kehonhallintaa, motorisia perustaitoja ja yhdessä toimimisen taitoja. **Huumori ja sanallinen leikittely** synnyttää yhteistä iloa ja naurua. Hassuttelu, vuorottelu, kannustaminen, dramaattiset ilmeet ja eleet virittää mielikuvitukselliseen tilaan ja saa aikaan hyvinvointia ryhmässä. Yhteisten leikkien ohella myös **yksinleikki** voi olla kehittävää, rikasta ja monipuolista. Aikuisilla on merkittävä rooli leikkikulttuurin siirtäjinä ja esim. **pihaleikkiperinteen** jatkajana. Taikatuulessa odotetaan uutta monipuoliseen leikkiin ja liikkumiseen kutsuvaa pihaa, joka mahdollistaa niin palloilun, kiipeilyn, seikkailun ja rakentelun. Väliaikaiset pihat, lähiseudun leikkipuistot ja metsä toimivat tällä välin pihaleikkien leikkiympäristöinä. **Leikin valinta eri tavoin** auttaa lasta valitsemaan itselleen sopivaa tekemistä. Lapset ja aikuiset suunnittelevat yhdessä **leikkiprojekteja**, jotka saattavat kestää useita päiviä. Esiopetusryhmissä aikuinen toimii *kanssaleikkijänä *leikin edellytysten luojana *leikin rikastajana kannustamalla lapsia esim. kylttien kirjoittamiseen, leikkirahojen valmistamiseen, rahan käytön harjoittelemiseen *havainnoitsijana *dokumentoijana
Dokumentoinnin käytänteet ja työtavat	
Dokumentointia ja viestintää tapahtuu **Wilmassa** ja **Edlevossa.** Wilmassa säilytetään tärkeät dokumentit, kuten lapsen varhaiskasvatussuunnitelma. Edlevossa huoltaja varaa lapselle hoitoaikoja, ilmoittaa poissaoloja	Toimintaa dokumentoidaan valokuvien ja videoiden muodossa huoltajien nähtäväksi mm. iDID-näyttöjen kautta.

ja loma-aikoja, lähettää ja vastaanottaa viestejä lapsen arkeen liittyvistä asioista, lukee varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tiedotteita. Lapsilla on ryhmissä omat kansiot, joihin talletetaan lasten kädentöitä ja pienryhmässä tehtyjä tehtäviä, joista voi havaita lapsen kehittymistä toimintavuoden aikana. Kansioon voidaan tallentaa myös muita tärkeitä hetkiä ja muistoja päiväkotitaipaleelta, kuten lapsen lempiruno tai usein lauletun laulun sanat. Joissakin ryhmissä on käytössä myös nk. **pedaseinä**, jossa huoltajille on näkyvälle seinälle rakennettu havainnollistava kuukausittainen tai koko toimintavuoden kaari erilaisine teemoineen, tavoitteineen ja tapahtumineen kaikkien eri osaamisen alueiden kautta. Tapahtuneita ja toteutuneita asioita ja tavoitteita havainnollistetaan pedaseinään esim. valokuvin. Lasten tekemiä töitä laitetaan esille ja oheen lisättävällä tekstillä kerrotaan, mitä uutta lapset ovat töitä tehdessä oppineet, mitä tutkineet ja minkä tavoitteiden puitteissa on toimittu. Töiden esille laittaminen on myös osa lapsen itsetunnon kehittymisen tukemista ja lasta arvostavaa kasvatusta. Pariryhmien eteisissä sijaitsevien iDID-näyttöjen avulla tiedotetaan ryhmien toiminnasta ja tuodaan esille lasten oppimisprosesseja ja yhteisiä kokemuksia.	Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmat ja tuen asiat kirjataan **Wilmaan.** **Edlevossa** huoltaja varaa lapselle hoitoaikoja, ilmoittaa poissaoloja ja loma-aikoja, lähettää ja vastaanottaa viestejä lapsen arkeen liittyvistä asioista, lukee varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tiedotteita. Esioppilailla on päiväkodissa oma kansio tehtävien ja töiden tallentamista varten. Kansiosta jää lapselle konkreettinen muisto esiopetusvuodesta.

9. Toimintakulttuuri varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

Päiväkoti Taikatuulen toiminnassa painottuu lasten osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Erityisen tärkeänä pidetään lasten keskinäistä vuorovaikutusta sekä leikkiä. Aikuinen tukee leikin kehittymistä olemalla leikissä mukana ja tuomalla leikkiin rikastuttavia asioita. Oppivassa yhteisössä lasten ja aikuisten kielitietoisuus ja kulttuurilliset taidot karttuvat yhteisten kokemusten kautta.

Myönteinen ja kannustava ilmapiiri edistää lapsen kasvua ja oppimista. Jokainen lapsi huomioidaan yksilönä ryhmän arjessa vahvuuksineen ja tarpeineen. Lasten mielenkiinnon kohteet huomioidaan toiminnan suunnittelussa. Dokumentoinnin avulla seurataan, miten lapsen osallisuus arjessa toteutuu. Dokumentoinnin välineitä ovat esimerkiksi valokuvakansiot, lasten omat kansiot, ”pedagogiset pilvet” ja/tai ”pedaikkunat”, lasten töiden näyttelyt päiväkodin seinillä, arjen toiminnan kertominen sanoin ja kuvin sekä oppimisen arvioinnissa käytettävät tehtävistöt, joita avataan huoltajille keskustelujen yhteydessä. Ryhmien käytössä voi toimintakauden aikana olla myös muita toimintatapoja, kuten lauluarkku tai taidekansio. Perheiden kanssa voidaan sopia myös pienien kotityötehtävien teosta, joista saadulla “palkalla” lapsi voi ostaa esim. pääsylipun yhdessä sovittuun tapahtumaan (esiopetuksen yrittäjyyskasvatus).

Hyvää kasvua ja oppimista tukeva toimintakulttuuri sisältää keskustelua ja vuorovaikutusta lapsen, huoltajien, tiimin ja työyhteisön välillä. Se on myös toiminnallista oppimista, joka tukee lapsen ajatusten ja

ideoiden kuulluksi tulemista. Päivässä on aikaa lapsen leikille, aloitteille ja kokeiluille. Leikkiä eri muodoissaan hyödynnetään opetuksessa monipuolisesti.

Hyvät tavat näkyvät päiväkotiarjessa. Jokapäiväisessä toiminnassa opetellaan yhdessä käyttämään kohteliaita sanoja: ´´kiitos, ole hyvä, anteeksi, saisinko … ´´. Huomaa hyvä -ohjelman käytön myötä lapset vievät oppimaansa myös kotiin esim. reiluus, yhteisistä ryhmätiloista huolehtiminen, siisti ja viihtyisä toimintaympäristö.

Lasten kanssa kiinnitetään huomiota kulutuksen vähentämiseen ja kestävään elämäntapaan, opetellaan mm. lajittelemaan jätteitä. Päiväkodin ”KEKE-tiimi” laatii toimintakaudelle kestävän elämäntavan periaatteita toteuttavaa ohjelmaa esim. seuraavin teemoin:
*Jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätys; esim. ruokailussa oma ruoan määrän arviointi (Bio-Paavo), välineiden käsittely, paperin taloudellinen käyttö
*Kierrätys- ja ympäristöviikko
*Kirppistapahtuma

Lasten osallisuus on kestävän elämäntavan teemoissa vahvasti mukana. Esim. kierrätyshahmojen avulla opitaan yhdessä ”KEKE-asiat”: Lassi-Lasilisko, Bio-Paavo, Silppu-Siili, Hevi-Harakka, Vallu-Vesivalas, Sähäkkä Sähkökissa, Roska-Saurus ja Muovi-Mato.

10. Oppimisympäristö

Taikatuulessa pidetään tärkeänä **avointa, rohkaisevaa sekä kiireetöntä ilmapiiriä.** Uudet kunnossa olevat tilat ja välineet, niin sisällä kuin ulkona luovat turvalliset olosuhteet kasvamiseen ja oppimiseen. **Oppimisympäristöjä rakennetaan ja kehitetään yhdessä lasten kanssa**, lasten tarpeet ja mielipiteet huomioiden.

Päiväkodin kaikkia sisätiloja käytetään lapsiryhmätyöskentelyyn monipuolisesti porrastaen toimintaa päivän aikana eri tiloihin. Samoja tiloja käytetään myös lasten terapiatiloina. Pihan käytön sujuvuuden takia ulkoiluita porrastetaan. Väliaikaisten leikkipihojen lisäksi käytössä on päivittäin lähimetsä, läheiset leikkipuistot ym. lähiseudun retkikohteet. Uuden pihan valmistuttua punnitaan porrastustarvetta uudelleen. Ryhmillä on käytössä monipuolisesti eri leluja, pelejä, sekä pedagogisia materiaaleja, lasten mielenkiinnon ja tarpeiden mukaan. Henkilökunta seuraa aktiivisesti välineistön kuntoa, päivittää olemassa olevaa välineistöä ja ottaa yhteyttä palvelupyynnöllä tekniseen toimeen, mikäli tilojen tai välineiden turvallisuudessa on puutteita. Materiaalitilauksista huolehtii taloustiimi.

Eri oppimisympäristöt tarjoavat lapsille vaihtoehtoja mieluisaan tekemiseen, monipuoliseen liikkumiseen, leikkeihin, peleihin sekä rauhalliseen oleiluun. Aiemmin lapsiryhmät hyödynsivät Friitalatalon salia liikuntaan ja toiminnallisiin leikkeihin, nyt Taikatuulen oma monitoimisali tarjoaa lapsiryhmille erinomaiset mahdollisuudet päivittäiseen liikkumiseen. Kiipeilyseinä, renkaat, köydet ja puolapuut liukumäkineen innostavat lapsia harjoittelemaan motorisia taitojaan, haastamaan itseään sekä kokemaan liikunnan iloa monipuolisesti.

Metsä on houkutteleva oppimisympäristö. Metsässä aktivoidaan kaikkia aisteja käyttämällä mielihyvää ja yhteenkuuluvuuden tunnetta luonnon kanssa. Liikutaan, rentoudutaan, kuunnellaan hiljaisuutta ja koetaan luonnonkauneutta. Ryhmät tekevät säännöllisesti retkiä lähialueen metsään, jolloin mahdollistuu monipuolinen toiminnallinen oppiminen erilaisessa ympäristössä. Metsässä voi toteuttaa kaikkia oppimisen alueita tavoitteellisesti; samalla opitaan luonnon kunnioittamista sekä ympäristöä säästäviä, kestäviä toimintatapoja. Metsä tarjoaa paitsi mahdollisuuden hiljaisuuteen ja pysähtymiseen, myös vapaaseen leikkiin

kivillä, kannoilla ja juurilla sekä aktiiviseen liikkeeseen monipuolisessa maastossa laskuineen ja nousuineen. Päiväkotien lähiympäristöissä käydään lisäksi kävelyillä harjoittelemassa **liikenteessä kulkemisen taitoja**, sekä mm. Friitalan koulun pihassa leikkimässä ja liikkumassa. Lasten kanssa valitaan **retkeilykohteiksi** myös muita lähiympäristön kohteita esim. kirjasto ja Galleria Kui, Nahkamuseo, Tonttukamari, vapaa-ajankeskus Kaskelotti, Automaatio Areena tai Naparanta. Myös Ulvilan seurakunnan kutsuu päiväkotilaisia kirkkovuoden tapahtumiin.

11. Yhteistyö

Juhlat, retket, teemat ja projektit

Taikatuulen toiminnassa huomioidaan syyskaudella 2026 seuraavia teemoja ja tapahtumia:
Suomen luonnon päivä 29.8.2026 huomioidaan havainnoimalla syksyn merkkejä ja vahvistamalla lasten luontosuhdetta retkeillen lähimetsässä.
Vasuista vauhtia –teemaviikolla tehdään leikin merkitystä näkyväksi ja kehitetään leikkiympäristöjä lasten kiinnostuksen kohteiden pohjalta 31.8.-4.9.2026
Liikenneturvallisuusviikolla vahvistetaan lasten valmiuksia toimia turvallisesti liikenteessä harjoittelemalla liikennesääntöjä ja turvallista kulkemista lähiympäristössä 7.-13.9.2026
Arkiseikkailu kannustaa lapsia, perheitä ja varhaiskasvatusyksiköitä liikkumaan ja tutkimaan lähiympäristöä yhdessä 21.9.-4.10.2026.
Eläinten viikon aikana syvennetään lasten luontosuhdetta tutustumalla eläinten elämään, elinympäristöihin ja hyvinvointiin monipuolisten oppimis- ja leikkitilanteiden kautta 5.-11.10.2026
Seurayhteistyö Ulvilan Pesäveikot ry. Viikot 40-42
Massin vaellus 16.10.2026
Jekku-jänön seikkailuviikko innostaa lapsia liikkumaan, harjoittelemaan motorisia taitoja sekä osallistumaan yhteisiin liikuntaseikkailuihin 2.-6.11.2026 - teemana on *Välineet liikkeelle!*
Isän päivä 8.11.2026
Pori Sinfoniettan koululaiskonsertti Avain hukassa eskareille Promenadisalissa to 12.11. klo 10.00.
Lasten oikeuksien viikko teemalla "Jokainen lapsi on arvokas" 16.-22.11.2026.
Itsenäisyyspäivä 6.12.2026
Taikatuulen joulun avaus, joulukirkko ja joulujuhlat joulukuussa 2026

Kevään 2027 juhlat, retket, teemat ja projektit tarkentuvat yhdessä Taikatuulen henkilökunnan ja lapsiryhmien kanssa suunnitellen. Huomioitavia teemoja nostetaan kielen, kulttuurin, liikunnan, ympäristökasvatuksen ja tunnetaitojen osa-alueelta. Esimerkkejä mahdollisista kevään teemoista ja tapahtumista:
Kansainvälisenä halauksen päivänä 21.1. ja **Ystävänpäivänä** 14.2. vahvistetaan lasten kaveritaitoja, empatiaa ja toisten huomioimista keskustelujen, leikkien ja yhteisten välittämisen tekojen avulla.
Kalevalan päivän 28.2. aikaan tutustutaan suomalaiseen kulttuuriperintöön, kansanperinteeseen ja tarinoihin toiminnallisten tehtävien, satujen ja musiikin avulla.
Minna Canthin ja tasa-arvon päivän 19.3. yhteydessä vahvistetaan lasten ymmärrystä tasa-arvosta, yhdenvertaisuudesta ja toisten kunnioittamisesta; keskustellaan oikeudenmukaisuudesta ja harjoitellaan kaikkien mukaan ottamista leikeissä ja yhteisessä toiminnassa.
Maailman vesipäivän 22.3. teemoja voisivat olla veden merkitys elämälle, ympäristökasvatus ja vastuullinen vedenkäyttö.
Lukuviikko 19.-25.4.2027 innostaa lukemiseen, kirjallisuuteen ja tarinoihin.

Maan päivänä (Earth Day) 22.4 vahvistetaan lasten ympäristötietoisuutta tutustumalla luonnon monimuotoisuuteen, harjoittelemalla kestävää elämäntapaa sekä pohtimalla yhdessä tapoja huolehtia ympäristöstä.
Valtakunnallinen leikkipäivä/leikkiviikko huhtikuussa

Vappu 1.5. juhlistaa kevään saapumista yhteisten leikkien, laulujen ja toiminnallisten tehtävien avulla, samalla vahvistetaan lasten osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemisen iloa.
Äitienpäivän 9.5. yhteydessä vahvistetaan lasten taitoja osoittaa kiitollisuutta, välittämistä ja arvostusta läheisiä kohtaan.
Unelmien liikuntapäivänä 10.5. kannustetaan lapsia kokemaan liikkumisen iloa, kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja sekä osallistumaan yhteisten liikuntahetkien suunnitteluun ja toteutukseen.
Eskareiden tutustuminen kotikirkkoon - ajankohta sovitaan Ulvilan seurakunnan kanssa
Kevätjuhlat aikatauluineen sovitaan erikseen

Yhteistyö kodin kanssa

Taikatuulessa halutaan tarjota perheille hyvä kokemus varhaiskasvatuksesta avoimen ja arvostavan vuorovaikutuksen kautta. On tärkeää, että jokainen perhe kohdataan päivittäin lapsen tuonti- ja hakutilanteissa. Päiväkotipäivän aikana kirjataan ylös lapsen kuulumisia, jotka välitetään huoltajille, vaikka lapsen lähettäisi kotiin naapuriryhmän henkilökunta. Perheitä kuunnellaan ja tuetaan erilaisissa elämäntilanteissa. Tarvittaessa huoltajia ohjataan yhteistyöverkoston kautta eteenpäin tuen tarpeessa ja asioissa. Varhaiskasvatus on huoltajien kanssa tehtävää kasvatusyhteistyötä, jonka peruspilareita ovat kuunteleminen, kunnioitus, luottamus ja dialogi = kasvatuskumppanuus.
*Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan ja esiopetuksen oppimissuunnitelmaan liittyvät tapaamiset
*Lapsen tuen suunnitteluun ja arviointiin liittyvät tapaamiset
*Vanhempien osallistaminen eri tapahtumiin ja arjen toimintoihin
*Vanhempainillat ja Eskarikahvila, EKOR
*Vanhempien vierailut lapsiryhmissä, esim. oman ammatin, harrastuksen tai osaamisalueen esittely.

♥ Tietäjät-ryhmän eskarikahvila 20.8.2026
♥ Taikatuulen vanhempainillat 30.9.2026 1.kerros ja 7.10.2026 2.kerros
♥ Esiopetusyksikkökohtainen opiskeluhuoltoryhmä (EKOR) kutsutaan koolle marraskuussa. Ryhmä seuraa esioppilaiden hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta Taikatuulessa sekä käsittelee yksikkötason opiskeluhuoltoon liittyviä asioita moniammatillisessa yhteistyössä.

Kevään 2027 vanhempainillat, eskarikahvilat ja EKORit teemoitetaan ja aikataulutetaan myöhemmin.

Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Lapsiperheiden sosiaalipalvelut
Perhekeskus Lounatuuli
kasvatus- ja perheneuvonta, lasten kuntoutuspalvelut ja muut lasten ja perheiden palvelut
Ulvilan lastenneuvola: mm. 4-vuotiaan Lene- ja 5-vuotiaan Kehu-arvioinnit yhteistyössä, lasten influenssarokotukset päiväkodeissa, Lapsen lääkehoito varhaiskasvatuksessa -asiantuntemus, ajankohtaiset ohjeet tartuntatautien varalta
Opiskelijayhteistyö eri oppilaitosten kanssa, esim. Sataedu, WinNova, Turun Yliopisto, SAMK
Koulujen henkilökunta; lähikoulu Friitalan – ja Olavin koulu
♥Friitalan koulun ensimmäiset luokat ja Taikatuulen esiopetusryhmä tapaavat toisiaan, esim.
11.8.2026 esiopetuksen ja ensimmäisten luokkien opettajien tapaaminen, jossa yhteistä toimintaa suunnitellaan
25.9.2026 ekaluokat vierailevat Taikatuulessa yhteisellä lauluhetkellä

13.10.2026 yhteinen liikuntatempaus pesäpallon merkeissä Automaatio Areenalla; UPV:n ohjauksessa

♥ Kummitoimintaa suunnitellaan keväälle 2027

Muut päiväkodit, esim.

♥Yksityisen Kettula Nahkurin ja Taikatuulen eskariryhmät tapaavat toisiaan mm. Taikatuulessa 27.10.2026

♥varhaiskasvatuksen yhteiset tapahtumat

Ulvilan seurakunta:

♥ lastenohjaaja Sanna Anttilan seurakuntavierailut Taikatuulessa / kaikille sopiva sisältö. Lokakuussa teemana: tunteet, suru ja ikävä.

♥ Joulun avaus Taikatuulessa 27.11. Klo 7.30 Sanna Anttila / kaikille sopiva sisältö teemana: odotus

♥ Pienten jouluhartaus 11.12. Klo 8.30 / uskonnollinen sisältö alle 3-vuotiaille - vaihtoehtoinen ohjelma järjestetään samana päivänä 11.12. Klo 9.30

♥ Joulukirkko 3-6-vuotiaille 14.12. Ulvilan kirkossa – vaihtoehtoinen ohjelma Taikatuulessa 11.12. Klo 9.30

♥ eskareiden kotikirkkoon tutustuminen keväällä 2027

Ulvilan kaupungin ateria- ja puhtauspalvelut ja tilapalvelut (kiinteistönhuolto)
Siivouksen hoitaa Ulvilan kaupunki
Vartiointi: Satakunnan turvapalvelut
Valokuvaus Taikatuulessa 13.-14.10.2026 Kuvaverkko Oy / Nyblin Studiot

Yksittäisen lapsen asioissa voidaan kokoontua moniammatilliseen tai monialaiseen palaveriin, johon kutsutaan asiantuntijoita tarpeen mukaan. Huoltajat osallistuvat aina omaa lastaan koskeviin palavereihin. Tärkeimmät yhteistyökumppanit ovatkin juuri lasten huoltajat, joiden kanssa pyritään avoimeen ja kunnioittavaan yhteistyöhön päivittäisissä tapaamisissa, tiedottamalla ja dokumentoimalla arkea sekä yhteisissä palavereissa ja vanhempainilloissa. Esioppilaiden huoltajille järjestetään Eskarikahvila-toimintaa.

Yhteissuunnittelu ja työyhteisökokoukset

TAIKATUULEN VIIKKO

<table>
<tr><th>MAANANTAI</th><th>TIISTAI</th><th>KESKIVIIKKO</th><th>TORSTAI</th><th>PERJANTAI</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Viikon aluksi, maanantaisin, kokoonnutaan yhteisen pedagogiikan äärelle: pedapalaverit/ yksikköpalaverit / erilaiset työryhmät</td><td>TIIMIPALAVERI
Tiitiäiset
12.30-13.30</td><td></td><td>TIIMIPALAVERI
Nuppuset
12.30-13.30</td><td rowspan="2">Perjantaisin päätetään viikko yhdessä touhuten: pajoja, ryhmien välistä yhteistyötä, yhteisöllisiä kohtaamisia sekä luovuutta ja hyvinvointia vahvistavia hetkiä. Esim. yhteiset laulu- ja leikkipäivät/ pukeutumispäivät/ tempaukset/</td></tr>
<tr><td></td><td>TIIMIPALAVERI
Maahiset
12.30-13.30</td><td>TIIMIPALAVERI
Hippuset
12.30-13.30</td></tr>
</table>

		TIIMIPALAVERI Haltiat 12.30-13.30	**TIIMIPALAVERI Taikurit 12.30-13.30**	**Taikatuulen tähtituokiot salin lavalla/ henkilökunnan aamupalat....**
	TIIMIPALAVERI Tietäjät 12.30-13.30	**TIIMIPALAVERI Velhot 12.30-13.30**		
Maanantai rakentaa perustan, perjantai vahvistaa yhteisön. Näin rakennamme yhdessä Taikatuulen ainutlaatuista toimintakulttuuria.				

Taikatuulen henkilökunnan yksikköpalaveri kokoontuu 2-3xkk. Palaveriin osallistuu 1hlö/tiimi, puheenjohtajana toimii päiväkodin johtaja ja vastuuopettaja kirjaa palaverimuistion Taikatuulen teamsiin. Yksikön työntekijöillä on mahdollisuus ennakkoon ehdottaa palaverissa käsiteltäviä asioita; asialista kehkeytyy teamsissa.

"Opepalaveri" eli pedagoginen palaveri (= opettajien SAK-aikaa) kokoontuu kuukauden viimeisenä maanantaina klo 12.30-13.30 linjaamaan Taikatuulen yhteistä pedagogiikkaa. Keskustelun teemoja voivat olla esim. ruokakasvatus, ulkoilun pedagogiikka, kestävä kehitys, inkluusio tai vaikkapa kaveritaidot.

Ulvilan varhaiskasvatuksessa järjestetään tapaamisia eri vastuualueiden tiimoilta. Taikatuulen edustajina tapaamisissa toimivat seuraavat henkilöt:
💻DIGItutortapaamiset: Susanna Eerola
🌞HUOMAA HYVÄ-tutortapaamiset: Eveliina Pursiainen, Pinja Poussu, Anniina Wallenius
🤸LIIKUTTAJA-tapaamiset: Anni-Elina Laaksonen, Minna Saksa, Tuija Uusiniitty-Suo
⛪ULVILAN SEURAKUNTA -yhteistyö: Susanna Eerola, Hanna Boman
🦁Varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja Saija Remeksen vastuualueita Taikatuulessa ovat mm. Varhaiskasvatuksen varahenkilöiden tapaamiset, huomaa hyvä tutorit, liikuttajat, unipussiasiat, opiskelija-asiat ja päivystyksen järjestely yhdessä päivystysvuorossa olevan esihenkilön kanssa. Lisäksi Saija käy kuukausittain avoimessa päiväkodissa “tiimipalaverissa”. Lisäksi Saija uudistaa turvallisuussuunnitelman pohjaa ja toimii mm. varhaiskasvatuksen painopistealueen *leikin* ja kansallisen digitaalisen laadunarviointijärjestelmän, *Valssin* promoottorina.

SAK-aika

Opettajien suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistyö tapahtuu pääsääntöisesti työpaikalla. Ajasta voidaan kuitenkin käyttää enintään 2h/vk työpaikan ulkopuolella. Tämän lisäksi esihenkilön kanssa voi sopia suunnitteluajan tekemisestä työpaikan ulkopuolella erityisen tarpeen mukaan. Yksiköittäin suunnitellaan ja sovitaan SAK-aikaan tarvittavat tilat, välineet ja käytänteet. Opettaja voi käyttää SAK-aikaa muuttuvissa tilanteissa esim. lapsiryhmän lapsimäärän aleneminen, enemmän kuin 5h/vko, kunhan aika tasoittuu 3 viikon jaksossa 15 h/jakso. Opettaja merkitsee käyttämänsä suunnitteluajan työvuoroluetteloon työpaikalla tehty työ (U) / työpaikan ulkopuolella tehty työ (u). Opettajan tehtävä on seurata, että SAK-aika ei voi kerryttää ylityötä. Salassa pidettävät asiakirjat valmistellaan ja säilytetään varhaiskasvatusyksikössä lukollisissa tiloissa.

SAK-aikaan kuulu mm.

Pedagoginen keskustelu, kehittäminen ja arviointi

•Tiimipalavereiden huolellinen suunnittelu
•Havainnot ja dokumentit, toiminnan peilaaminen vasuihin
•Toiminnan kehittäminen ja arviointi: konkreettiset toimenpiteet kasvattajien toiminnassa, oppimisympäristössä
•Pedagoginen dokumentointi, tiimin toiminnan arviointi ja kehittäminen
•Pedagogiset tiimit esim. opepalaverit, ope-veopalaverit, ope-esimiespalaverit
•Kehittämistyöryhmät

Dokumentointi ja muut kirjalliset tehtävät

Lasten vasut ja ryhmävasut
•Lapsen tukeen liittyvät suunnitelmat ja asiakirjat
•Erilaiset lapsikuvaukset yhteistyötahoille
•Varhaiskasvatuksen arjen käytäntöihin liittyvät pedagogiset tehtävät

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

•Vasuihin valmistautuminen, ydinasioiden koostaminen tiimipalavereihin
•Viestintä ja toiminnasta tiedottaminen
•Vanhempainiltojen valmistelu
•Tiedonsiirrosta vastaaminen lapsen siirtyessä ryhmästä/yksiköstä toiseen

Työn perustaan tutustuminen

•Työtä ohjaavien asiakirjojen aktiivinen käsittely (vasu, esiops, kunnan täydentävät suunnitelmat, varhaiskasvatuslaki)
•Ammattikirjallisuuteen ja alan tutkimuksiin perehtyminen ja esille nostaminen tiimissä
•Oman ammattitaidon ylläpitämistä, laajentamista ja oman työn reflektointi.

Opettajan SAK-aika vajaalla työviikolla:

Työpäiviä	SAK työpaikalla (U)	SAK työpaikan ulkopuolella (u)
5	3 tuntia	2 tuntia
4	3 tuntia	1 tunti
3	2 tuntia	1 tunti
2	2 tuntia	0 tuntia
1	1 tunti	0 tuntia

12. Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki / Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki

Ulvilan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmassa on kuvattuna lapsen kehityksen ja oppimisen tuki ja esiopetussuunnitelmassa oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki. Asiakirjoista käy ilmi myös tuen päätösprosessit, varhaiskasvatuksen tuen eri muodot (pedagogiset, rakenteelliset ja hoidolliset) sekä yhteistyö huoltajien kanssa.

Taikatuulessa työskentelee 2 ryhmässä toimivaa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa (VEO) ja 1 laaja-alainen varhaiskasvatuksen erityisopettaja (LVEO). VEOt ovat tällä kaudella Taikurit- ja Velhot-ryhmissä. LVEO työskentelee kaikissa alueen ryhmissä. Tukea saavia lapsia voi olla kaikissa ryhmissä ja tukea antaa koko henkilöstö.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja auttaa henkilökuntaa löytämään oikeita toimintatapoja ja materiaaleja tuen toteuttamiseen sekä muokkaamaan oppimisympäristöä lasta ja lapsiryhmää tukevaksi. Inklusiivisen ajattelun juurruttaminen arjen ohjaustyöhön on erityisopettajan tärkein tehtävä, sillä aikuisten toiminta lasten kanssa on ratkaisevassa roolissa tuen onnistumisen kannalta. Erityisopettaja voi lisäksi sovitusti tarjota ryhmissä yksilö- ja/tai pienryhmäopetusta. VEO/LVEO on mukana myös huoltajien kanssa tehtävässä

yhteistyössä tuen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin liittyen esim. palavereissa, laatimassa ja arvioimassa pedagogisia asiakirjoja sekä viemässä suunnitelmia käytäntöön.

Monialaista yhteistyötä tehdään Perhekeskus Lounatuulen psykologien, puheterapeuttien, toimintaterapeuttien sekä lisäksi Satakunnan hyvinvointialueen eri toimijoiden kuten neuvoloiden, lastensuojelun avohuollon, asumisyksiköiden, Satasairaalan, Antinkartanon ja Apuvälinekeskuksen sekä oppimisen tuen keskus Valterin kanssa. Monialaisesta yhteistyöstä vastaa varhaiskasvatuksen opettaja tai erityisopettaja ja siihen otetaan mukaan aina myös huoltajat.

Tukiviittomat, kuvatuki ja pienryhmätoiminta ovat käytössä kaikissa ryhmissä ja ne ovat kaikkien lasten oikeus. Sensitiivinen vuorovaikutus lapsen ja ryhmän tarpeet huomioiden ja kielitietoisuus ovat mukana kaikessa toiminnassa. Lapsen yksilöllinen huomioiminen, ryhmän tarpeisiin vastaaminen ja tavoitteiden mukainen toiminta vaativat arjen havainnointia ja arviointia sekä tarvittaessa toimintatapojen muokkaamista. Taikatuulen kaikissa ryhmissä käytetään Roihusten arjessa –materiaalia, jonka avulla tuetaan lapsen kommunikoinnin ja kielen kehitystä. Materiaalin avulla voidaan tukea erityisesti s2-lapsia sekä lapsia, joilla kielenkehitys on viivästynyttä tai poikkeavaa, mutta se sopii mainiosti käytettäväksi koko ryhmän lapsille. Koko Ulvilan varhaiskasvatuksen yhteiset kaulanauha- ja päiväjärjestyskuvat, Time timer, painotuotteet, istuintyynyt, aktivointilelut sekä muut tueksi suunnitellut tuotteet toimivat lasten arjessa tukena.

Itsesäätely- ja tunnetaidot ja niiden vahvistaminen ovat tärkeitä elementtejä tuen näkökulmasta. Ryhmissä kiinnitetään huomiota niiden opetteluun monipuolisin keinoin. Esimerkiksi Huomaa hyvä -materiaalit, Molli, Kimochis, Rauhametsä ja Ympyräiset ovat vaihdellen käytössä eri ryhmissä.

Lapsen tuki kirjataan yhteistyössä huoltajan kanssa Wilmassa oleviin pedagogisiin asiakirjoihin/ suunnitelmiin. Avustajien työtä ohjaa yhdessä kirjattu Avustamisen suunnitelma. Tiimipalavereissa sovitaan viikoittain tuen toteuttamisen käytännöistä, joita kaikki ammattilaiset sitten toteuttavat. Apuna tuen suunnitteluun on käytössä Tuen muodot oppimisympäristössä -lomake.

Esiopetusryhmässä on käytössä oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyitä esim. yhteisopettajuus ja joustava ryhmittely sekä eriyttäminen. Esiopetuksessa on mahdollista saada tukiopetusta mm. opetuskielen vahvistamiseksi. Erityisopettaja antaa ryhmäkohtaista tukea osallistumalla kaikkien lasten esiopetukseen sekä lapsikohtaista tukea sitä tarvitseville osittain pienryhmässä ja muun esiopetuksen yhteydessä. Esiopetusryhmässä on käytössä avustajapalveluita niitä tarvitseville lapsille.

13. Poissaolojen merkintä, seuranta ja puuttuminen esiopetuksessa

Esiopetukseen ilmoitetut lapset osallistuvat esiopetukseen säännöllisesti, jotta opetukselle asetetut tavoitteet voivat toteutua. Huoltajat ilmoittavat lapsen poissaolot Edlevon Läsnä -sovelluksen kautta. Ulvilan esiopetuksessa on käytössä malli poissaolojen seurantaan ja puuttumiseen (Poissaolon portaat). Poissaolon portaat –malli ja ohjeet mallin käyttöön löytyvät esiopetussuunnitelmasta.

14. Toiminnan arviointi ja kehittäminen

Taikatuulessa toimintasuunnitelman toteutumista arvioidaan ryhmien toimintasuunnitelmien pohjalta. Arviointia tehdään kirjallisesti vuodenvaihteessa väliarviointina sekä keväällä toteutettavana kausiarviointina.

Lasten osallisuus arvioinnissa

Lasta kuullaan joka päivä ja toimintaa muokataan lapsilähtöisesti, lasten antamaa palautetta arvostaen, esim.
*Lastenkokoukset ja tuumaustauot.
*Pedagogisella seinällä “hymy- tai surunaamalla”
*Päivittäin lapsilta kysytään toiminnan päättyessä ”Mikä oli kivaa?” ”Mikä oli vaikeaa?” -peukutus.
*Hakutilanteissa lapselta kysytään päivän kuulumisia.
*Leops- ja vasuliitteet: lapsen oma osuus ja arviointi.
*Lastenkokouksen toiveita ja päätöksiä tarkastellaan ja otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa.
*Esioppilaiden ”Mitä kuuluu”- kysely ja osallistuminen EKOR-palaveriin
*Esioppilaiden itsearviointi

Huoltajien osallisuus arvioinnissa
*Kyselyt huoltajille
*Vasukeskusteluissa kysytään vanhempien mielipiteitä ja arviota varhaiskasvatuksen laadusta.
*Pedagogisella seinällä huoltajat asettavat yhdessä lasten kanssa “suru- tai hymynaamoin” arviointia toiminnasta.
*Haku- ja tuontitilanteissa on mahdollisuus keskustella avoimesti päivittäin.
*Vanhemmat osallistuvat lapsen varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelman laatimiseen.
*Syksyllä tehdään kysely esioppilaiden vanhemmille, jossa vanhempia pyydetään valitsemaan kolme heille tärkeää arvoa lapsen esiopetuksessa. Näistä arvoista kolme eniten ääniä saanutta arvoa nostetaan tarkempaan tarkasteluun. Vanhempien tärkeinä kokemat arvot huomioidaan toiminnan suunnittelussa.

Tiimien arviointi
*Tiimin toimintaa arvioidaan viikoittain tiimipalaverissa.
*Tiimin kuulumiset mittari: mikä innostaa, mikä kuormittaa jne.
*Positiivinen ja rakentava palaute tiimin sisällä toiselle.
*Toiminnan arviointi tiimin jäsenten kesken päivittäin.

Syksyllä 2026 toteutetaan henkilökunnalle VALSSI-arviointikysely leikin nykytilasta. 'Tulosten pohjalta laaditaan kehittämissuunnitelman askelmerkit Taikatuulen lapsiryhmiin toimintavuodelle 2026-2027. Lasten liikkumisen nykytilan arviointi päivitetään keväällä 2027. Tulosten pohjalta tehdään suunnitelmia ja mahdollisia korjausliikkeitä Taikatuulen arkeen.

Dokumentointi
Dokumentointia tehdään monessa muodossa ja päivittäin, esim.
*Päivittäin lasten kuulumisia, tuntemuksia ja oppimista kirjataan ylös muistiin, jotta huoltajille voidaan hakutilanteessa kertoa lapsen päivään liittyviä asioita.
*Edlevo toimii virallisena kanavana viestien ja tiedotteiden lähettämiselle: huoltajille voidaan lähettää esim. yhteenvetoa viikon puuhista kuvina ja teksteinä lapsiryhmistä
*Huoltajille näkyvään paikkaan päiväkodin seinälle voidaan koota ”peda-seinää”, josta näkyy tekstinä vuosisuunnitelma, ryhmän yhteiset tavoitteet, oppimisen osa-alueet sekä erilaiset teemat, jotka kulkevat toiminnassa mukana. Seinään dokumentoidaan menneet, jo toteutuneet tavoitteet ja toimintaa kuvina.
*Lapsilla on käytössä kasvunkansiot, johon kootaan koko toimintavuoden ajan lapsen kasvua ja kehitystä ilmentäviä tehtäviä sekä toiminnasta kertovaa materiaalia.
*Lapsen vasu on Wilmassa sähköisessä muodossa ja sitä muokataan ja täydennetään koko toimintavuoden ajan.
*5 vuotta täyttäville tehdään “Kehu-tehtävät”, joiden avulla kartoitetaan lapsen osaamista ja mahdollista tuen tarvetta. Nämä dokumentit säilytetään päiväkodilla. Yhteistyö huoltajien ja neuvolan kanssa.
*”Kettu-testi" 3-vuotiaille ja “Neuvolalomake 4-vuotiaasta lapsesta”

*Havainnointikaavake jokaisen lapsen henkilökohtaiseen havainnointiin ja/tai erillinen vihko yleisiä havaintoja ja tapahtumien kirjaamista varten.
* Lasten töitä laitetaan esille päiväkodin seinille ja hyllyille

15. Yhteisopetus esiopetuksessa

Päiväkoti Taikatuulen Tietäjien esiopetusryhmässä varhaiskasvatuksen opettajat suunnittelevat, arvioivat ja toteuttavat opetusta yhdessä tiiminsä henkilökunnan kanssa lapsiryhmän tarpeista käsin. Tavoitteena on edistää lasten yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja moninaisuutta. Ryhmän aikuiset voivat jakaa vastuita omien vahvuuksiensa mukaan ja lapsia on mahdollista jakaa joustavasti pienryhmiin. Opetusta toteutetaan näin samanaikaisesti eri tavoin eri pienryhmille. Lasten tuen tarpeisiin vastataan yhdessä sovituilla toimintatavoilla. Yhteistyötä tehdään myös sellaisten naapuriryhmien kanssa, joissa on varhennetun esiopetuksen oppilaita. Yhteistä toimintaa, yhteisiä retkiä, tapahtumia ja juhlia sekä yrittäjyyskasvatustoimintaa voidaan järjestää myös muiden esiopetusryhmien, esim. Kettula Nahkurin, kanssa. Lisäksi samanaikaisopetusta toteutetaan erityisopettajan työskennellessä ryhmässä samanaikaisesti esiopettajan kanssa.

16. Opetus- ja kasvatustyö

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Iloa, älyä ja yhteiseloa

Päiväkoti Taikatuulen ensimmäinen toimintavuosi 2026-2027on uuden yhteisen tarinan alku. Yhteisvoimin rakennetaan päiväkotia, jossa ilo näkyy arjen kohtaamisissa, äly uteliaisuutena ja oppimisen riemuna sekä yhteiselo turvallisena yhdessä kasvamisena. Yhdessä lasten, henkilöstön ja huoltajien kanssa luodaan toimintakulttuuria, jossa jokainen saa tuntea kuuluvansa joukkoon, oppia omista vahvuuksistaan ja osallistua yhteisen arjen rakentamiseen.

Sivistyslautakunnan painopistealueet 2026-2027

Varhaiskasvatus:

1. Leikkipedagogiikan nykytilan arviointi ja kehittäminen hyödyntäen Valssi-laadunarviointijärjestelmää.
2. Turvallisuuskäytäntöjen yhtenäistäminen ja turvallisuusosaamisen vahvistaminen.
3. Esiopetuksen tuen uudistuksen toimeenpanon arviointi ja toimintamallien vakiinnuttaminen.

Kasvun kohtaamispaikan ydinkohdat 2026-2027

Avoin päiväkoti – Kultahiput

Kultahiput kokoontuvat kahdesti viikossa kolme tuntia kerrallaan klo 8.30–11.30. Lapset toimivat ryhmässä ilman huoltajaa.

Toiminnan suunnittelua ohjaavat varhaiskasvatussuunnitelman oppimisen alueet. Ryhmässä osallistetaan lapsia toiminnan suunnitteluun ja valjastetaan lasten luovuutta ja heittäytymiskykyä draamaa ja muita ilmaisun muotoja hyödyntäen.

Oppimisympäristön muokkaamisessa ja leikin rikastamisessa hyödynnetään lapsilta tulleita toiveita ja ideoita. Tiloja muokkaamalla rikastutetaan ja tuetaan lasten leikin syntymistä. Tartutaan lasten aloitteisiin ja annetaan lasten toimia aktiivisena osana ryhmää.

Pedagogisen dokumentoinnin työvälineenä hyödynnetään muun muassa Edlevoa ja Kasvun kohtaamispaikan Facebook- ja Instagram-tilejä. Lisäksi tiloissa on nähtävissä valokuvia ja lasten tekemiä töitä.

Ryhmässä suositaan projektiluontoista työskentelyä, joka vapauttaa enemmän aikaa luovuudelle, poistaa kiireen tuntua ja antaa kaikille mahdollisuuden osallistua.

2026-2027 projekti on taidepainotteinen luovuuden lähteelle pysähtyminen, jossa valjastetaan lapselle luontaisia toimintatapoja tutkia ja nähdä maailmaa. Projekti huipentuu taidenäyttelyyn Ulvilan kirjastolla 8.3.-30.3.2027.

Kasvun kohtaamispaikan ydintoiminnot

Vauvakahvila (maanantaisin)

Vauvakahvilassa huoltaja kohtaa muita samassa elämäntilanteessa olevia henkilöitä. Tavoitteena on tarjota paikka vertaistuelle, ymmärrykselle ja aikuiselle seuralle. Keskustelun lisäksi kahvilassa käy toisinaan vierailijoita ja järjestetään vauvoille suunniteltua ohjelmaa. Vauvakahvila on suunnattu vauvavuottaan viettäville perheille.

Teemaperhekerho (tiistaisin)

Teemaperhekerho on perheille tarjottava kerho, jossa on kuukausittain vaihtuva teema. Teemoissa huomioidaan monipuolisesti varhaiskasvatusikäisen lapsen kiinnostuksen kohteita ja oppimisen eri alueita. Teemaperhekerhon tavoitteena on tarjota ideoita perheille lapsen ja vanhemman yhteiseen tekemiseen ja yhteisen vuorovaikutuksen tukemiseen. Vaihtuvat teemat houkuttelevat uusia perheitä tutustumaan Kasvun kohtaamispaikan toimintaan. Kerhossa perheet kohtaavat muita lapsiperheitä ja tutustuvat toisiinsa mukavan tekemisen rinnalla. Syksyn 2026 teemoina ovat mm. kesäaiheiset askartelut, taide/maalaus, metsäkerho, musiikki ja joulu.

Perhekerhot (torstaisin ja perjantaisin)

Perhekerhot ovat lapsiperheiden suunnattu kohtaamispaikka, jossa lapset löytävät seuraa ikätovereista ja samalla aikuiset saavat jakaa halutessaan lapsiperhearjen kokemuksiaan ja kuulumisiaan. Perhekerhoilla on tärkeä rooli ennaltaehkäisevässä perhetyössä. Varhaiskasvattajien tehtävänä on kohdata vanhempia, auttaa ja neuvoa kasvatustilanteissa, ryhmäännyttää kerhon aikuisia ja luoda lämminhenkinen hyväksyvä tunnelma.

Lasten tapahtumat

Tavoitteena on tuoda Kasvun kohtaamispaikkaa ja sen toimintoja näkyväksi. Kasvun kohtaamispaikan toiminta tukee Ulvilan kaupunkistrategiaa ja antaa positiivista näkyvyyttä lapsiystävällisenä kuntana. Tavoitteena on myös tarjota lapsiperheille hyvinvointia tukevia tapahtumia, jossa perheet pääsevät yhdessä kokemaan heitä ilahduttavia asioita.

Isot koneet –tapahtuma syyslomaviikolla 20.10.2026 Kasvun kohtaamispaikan pihassa.

Kohtaamispaikan Instagram ja Facebook

Sosiaalinen media toimii kohtaamispaikan tiedottamisen kanavana. Se toimii myös yhtenä väylänä pedagogiseen dokumentointiin ja varhaiskasvatuksen arjen näkyväksi tekemiseen. Sosiaalinen media palvelee kaupunkistrategiaa tuomalla positiivisesti esiin varhaiskasvatuksen palveluja ja luo Ulvilan kaupunkikuvaa lapsiperheitä huomioivaksi. Kanaville jaetaan myös ideoita perheiden yhteiseen tekemiseen.

Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa

Kasvun kohtaamispaikka toimii aktiivisesti kolmannen sektorin kanssa ja pyrkii olemaan matalan kynnyksen kohtaamispaikka eri yhdistyksille ja järjestöille. Ulvilan seurakunta on toisinaan mukana tapahtumissa sekä vierailee säännöllisesti perhekerhoissa. Vauvakahvilaa ja seurakunnan pitämää vauvakamaria järjestetään vuoroviikoin kohtaamispaikan tiloissa.

Tiloissa toimii myös MLL Ulvila joka toinen keskiviikko tarjoten kaikille avointa perhekerhotoimintaa. Porin seudun monikkoperheet pitävät myös kerran kuukaudessa tapaamisen kasvun kohtaamispaikassa.